

Universita Palackého v Olomouci
Přírodovědecká fakulta
Katedra geografie

Jaroslav Paur

Regionální rozvoj Kadaňska: vybrané problémy

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Doc. RNDr. Václav Toušek, CSc.
Olomouc 2007

Prohlašuji, že jsem zadanou bakalářskou práci vypracoval sám pod vedením Vedoucí práce:
Doc. RNDr. Václava Touška, CSc. a také, že jsem veškerou použitou literaturu a zdroje uvedl
v seznamu použité literatury.
V Olomouci den 12.5.2007

.....
Podpis autora

Na tomto místě bych rád poděkoval Doc. RNDr. Václavu Touškovi, CSc., za cenné rady a ochotu pomoci při zpracování této práce. Dále bych chtěl poděkovat pracovnícím krajské pobočky Českého Statistického úřadu za poskytnutí potřebných dat a RNDr. Jaroslavu Koutskému z Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem za pomoc při shánění potřebných dat.

Obsah

1. Úvod.....	str. 6
2. Vymezení mikroregionu.....	str. 7
3. Historicky-správní vývoj oblasti.....	str. 9
4. Přírodní potenciál oblasti.....	str. 16
5. Obyvatelstvo.....	str. 19
5.1 Vývoj počtu obyvatel.....	str. 19
5.2 Pohyb obyvatelstva.....	str. 21
5.3 Věková struktura obyvatelstva správního obvodu Kadaň.....	str. 23
5.4 Národnostní struktura obyvatelstva správního obvodu Kadaň.....	str. 26
5.5 Vzdělanostní struktura obyvatelstva správního obvodu Kadaň.....	str. 28
5.6 Struktura religiozity obyvatelstva správního obvodu Kadaň.....	str. 29
5.7 Struktura zaměstnanosti obyvatelstva správního obvodu Kadaň.....	str. 31
podle ekonomických sektorů	
6. Vyjížd'ka a dojížd'ka do zaměstnání.....	str. 32
7. Trh práce.....	str. 33
7.1 Srovnání s dalšími územně správními celky.....	str. 34
7.2 Věková struktura uchazečů o zaměstnání.....	str. 37
7.3 Podle dosaženého vzdělání	str. 38
7.4 Míra dlouhodobé nezaměstnanosti a počet pracovních míst.....	str. 39
7.5 Srovnání podle pohlaví.....	str. 40
8. Nejvýznamnější zaměstnavatelé v regionu.....	str. 41
9. Zahraniční investice v s.o. Kadaň.....	str. 43
10. Závěr.....	str. 45
11. Literatura a zdroje.....	str. 46
12. Summary.....	str. 48

1. Úvod

Cílem této práce je vytvořit celkovou socio-ekonomickou charakteristiku mikroregionu Kadaňsko, představujícího správní obvod obce s rozšířenou působností Kadaň. Ve své práci se nejprve budu stručně zabývat historickým a správním vývojem oblasti a jejím přírodním potenciálem. Obě kapitoly ač zdánlivě nesouvisející s tématem práce, jsou důležité pro pochopení vztahů uvnitř oblasti a často její socio-ekonomický vývoj ovlivňují. Dále se podrobněji budu zabývat obyvatelstvem mikroregionu a jeho vybranými charakteristikami, včetně pohybu obyvatelstva a struktury zaměstnanosti v jednotlivých ekonomických sektorech. Dále zmíním vyjížděku a dojížděku pracujících Kadaňska za prací. Větší pozornost bude věnována rovněž trhu práce a struktuře uchazečů o zaměstnání podle vybraných kritérií. Na konec bych chtěl zmínit nejvýznamnější zaměstnavatel a zahraniční kapitál v mikroregionu.

Ve své práci budu používat kromě regionální literatury, díla se širším geografickým a historickým záběrem. Regionální literatura a další historická či geografická díla budou použita především pro kapitoly Historický vývoj oblasti a přírodní potenciál. Zbylé kapitoly budou vycházet téměř výhradně z dat několika institucí. Údaje o obyvatelstvu jsem převzal buď přímo z webových stránek Českého statistického úřadu a jeho pobočky v Ústí nad Labem, nebo mi byly krajskou pobočkou ČSÚ v Ústí nad Labem zprostředkovány. Stránek ČSÚ jsem využil rovněž při tvorbě kapitoly trh práce, k její tvorbě mi byl nápomocen rovněž portál Ministerstva Práce a sociálních věcí a jím vypracovaná GIS prostorová analýza. Pro kapitoly o nejvýznamnějších zaměstnavatelích a zahraničním kapitálu na Kadaňsku jsem použil především údaje z portálu HBI a Obchodního rejstříku ministerstva spravedlnosti.

Důvodů mého zájmu o zkoumanou oblast ze socioekonomického hlediska je několik. První, který sehrál roli při výběru konkrétně tohoto mikroregionu je ryze osobní, poněvadž město Kadaň je mým rodištěm a nedaleká obec Kovářská je místem mého trvalého bydliště. Druhý již souvisí přímo se zaměřením práce v rovině socio-ekonomické. Chtěl jsem poznat socio-ekonomické vazby uvnitř mikroregionu včetně jeho vztahu se širším okolím, přeci jen Kadaňsko jako součást Ústeckého kraje patří mezi geograficky problémová území, o nichž se často hovoří nebo píše, mým zájmem bylo posoudit pravdivost těchto tvrzení.

2. Vymezení mikroregionu

Ve své práci se budu zabývat mikroregionem Kadaňsko. Jedná se o území odpovídající správnímu obvodu obce s rozšířenou působností (dále ORP, vymezení pojmu je napsáno níže) Kadaň, rozkládající se v Ústeckém kraji, konkrétně při jeho západní hranici s krajem Karlovarským (ORP Ostrov nad Ohří a ORP Karlovy Vary). Uvnitř kraje sousedí na jihu s ORP Podbořany a ORP Žatec na východě s ORP Chomutov, na severu je omezeno státní hranicí se SRN tvořenou masivem Krušných hor. Na 449 km² s.o. žilo k 31.12.2005 43980 obyvatel, a to v 19. obcích, z nichž 3 mají status města, jsou to Kadaň, Klášterec nad Ohří a Vejprty, stručná charakteristika obcí a mapa ORP jsou uvedeny níže. Jak bude ukázáno v dalších kapitolách, jedná se o území značně nesourodé. Proto je nutné oddělit území horská a nížinná, proto se i já budu snažit, kde to bude vhodné, popisovat je odděleně-takže se mi pravděpodobně celé území často rozdělí na 2 menší územní celky, mnou nazvané-horskou a nížinnou oblastí.

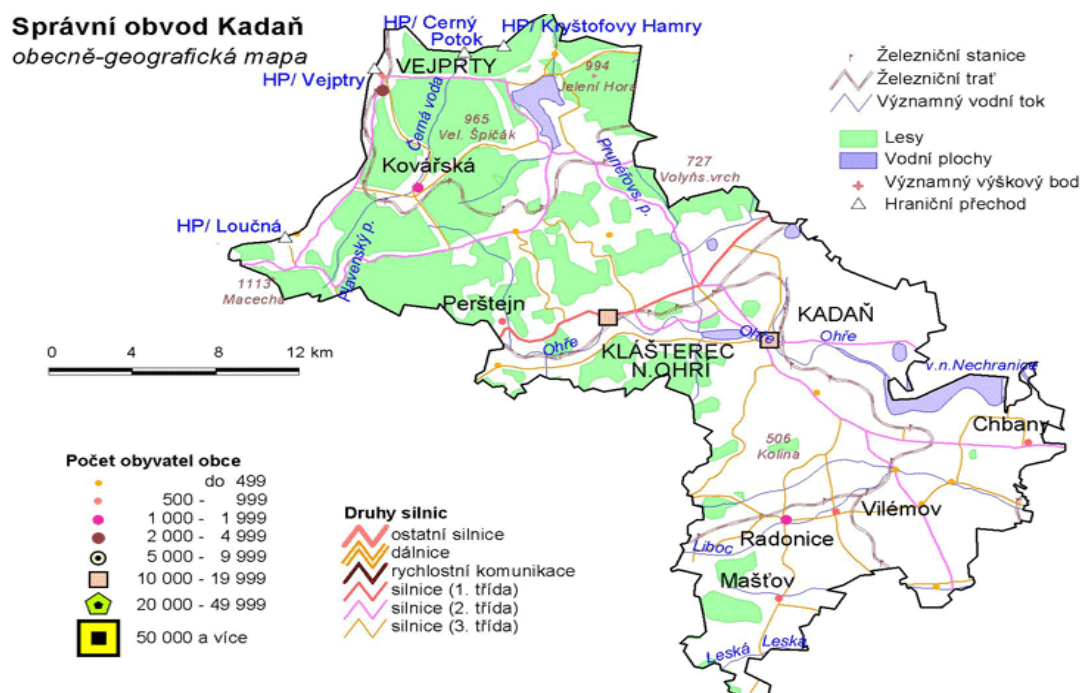
Tab.1 Obecné informace o obcích správního obvodu Kadaň.¹

obec	počet obyvatel ²	výměra v ha	nadmořská výška v m	první písemná zmínka ³
Domašín	94	1579	568	1431
Chbany	608	2789	283	1454
Kadaň	1731	6562	300	1183 ⁴
Klášterec nad Ohří	15657	5380	320	1261
Kovářská	1305	2087	815	1555
Kryštofovy Hamry	57	6842	680	1367
Libědice	203	1104	255	1226
Loučná pod Klínovcem	88	2089	865	1431
Maštov	669	2306	375	1196
Měděnec	154	1280	845	1431
Okounoc	306	825	395	1226
Perštejn	1009	2058	365	1344
Pětipsy	217	509	268	1226
Račetice	228	386	289	1209
Radonice	1183	3124	322	1196
Rokle	239	1357	340	1352
Vejprty	3238	977	725	1506
Veliká Ves	254	1781	275	1196
Vilémov	582	1883	297	1260

¹ Údaje o počtu obyv., výměře a nadmořské výšce pocházejí z: ČSÚ Ústí nad Labem, Městská a obecní statistika (cit.25.4.2007) (poslední akt.24.3.2007). Dostupný z WWW:

<http://www.czso.cz/lexikon/mos.nsf/okresy/CZ0422>; údaje o první hist. zmínce z: ČSÚ Ústí nad Labem, Počty obyvatel, domů a výměra území v letech 1869- 2001 ze sčítání lidí, domů a bytů (cit.25.4.2007) (posl. akt. 25.3.2007). Dostupný z WWW: http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/chomutov_1867_2001

Mapa 1 Správní obvod Kadaň.⁵

Kapitolu uzavřu vymezením pojmu správní obvod ORP⁶. ORP byly zavedeny v rámci druhé fáze reformy veřejné správy, zákonem 314/2002 Sb.⁷. Jedná se o produkt snahy o decentralizaci a dekoncentraci veřejné správy, vybraný z několika možností. ORP vznikly jako nositelé velké části kompetencí okresních úřadů, při jejich zřizování bylo snahou přihlížet na přirozené geografické mikroregiony, v konečném důsledku měly rovněž vést ke zkvalitnění veřejné správy. Zákon 314/2002 Sb. dává zákonnou formu i existenci konkrétních pověřených obecních úřadů (dále POÚ). Správní obvody ORP i POÚ jsou stanoveny vyhláškou Ministerstva vnitra ČR. Orgány obce s POÚ a ORP vykonávají přenesenou působnost v základním rozsahu svěřeném obcím, vedle toho vykonávají ve stanoveném správním obvodu i přenesenou působnost jim svěřenou zvláštními zákony. Rozsah pravomocí přeneseného působnosti ORP je poměrně široký a je možno jej nalézt v níže citovaném dokumentu.⁸

² K 31.12.2004.

³ Uváděny jsou nejstarší zmínky o dnešní obci, patřící často částem mimo vlastní historické jádro obce.

⁴ Jedná se o falzum ze 13. st., prvním bezpečným dokladem je listina z roku 1186.

⁵ Převzato z: ČSÚ Ústí nad Labem (poslední aktualizace 23.8.2005) (cit.7..5.2007). Dostupný z WWW: http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/mapy_so

⁶ Při použití výrazu správní obvod je, pokud není uvedeno jinak, myšlen správní obvod ORP.

⁷ Lze nalézt na webových stránkách Ministerstva vnitra: MVCR, sbírka zákonů (cit. 24.4.2007) Dostupný z WWW: <http://www.mvcr.cz/sbirka/2002/sb114-02.pdf>

⁸ Zpracováno dle: MVR ČR, Veřejná správa ČR (cit. 24.4.2007). Dostupný z WWW: http://www.mvcr.cz/odbor/moderniz/vs_vcr.pdf

3. Historicko- správní vývoj oblasti

Při popisu historie využiji onoho vnitřního členění na oblast horskou a podhorskou, poněvadž je jasné že vyšší polohy regionu byly osídleny kvůli drsnějšímu klimatu a neprostupné vegetaci o něco později a s menší intenzitou než místa v okolí řeky Ohře poskytující lidem odedávna podmínky mnohem příznivější

Historie podhorské oblasti⁹

Oblast nížiny popíši především na příkladu Kadaně, v menší míře i dalších obcí. Území při březích Ohře na němž se dnes rozkládá město Kadaň má dle archeologických průzkumů velmi dávnou minulost. Byly zde nalezeny pozůstatky z období několika pravěkých kultur¹⁰, z nichž poslední laténská sem byla přinesena Kelty, legendárními zakladateli osady nazývané Kadan¹¹. Keltové byli postupně vystřídáni germánskými a okolo 6. století slovanskými kmeny, jejichž promícháním vznikl základ tamního obyvatelstva.

Na důležitosti nabyt zdejší prostor až s příchodem vrcholného středověku¹². Krajem okolo Kadaně procházelo několik důležitých obchodních stezek směřujících z Prahy do Chebu či Saska. Kadaňská kotlina byla prvním, z druhého strany posledním ostrůvkem civilizace před svahy Krušných hor, proto zde zastavovali obchodníci před náročným pochodem pustinou až zde vznikla někdy ve 12. st. trhov. osada kupců- „burgus novus“. Tak by mohla znít jedna z teorií vzniku základů pozdějšího královského města.

Obecně vzato začala být celá nížinná oblast regionu soustavněji osidlována od 12. století vnitrozemskými kolonisty, hlavní vlna kolonizace se však krajem přelila až ve století následujícím, tentokrát již byl kolonizační proces zcela v režii osadníků ze Saska a Bavorska- tím byly položeny základy poněmčení oblasti. Němčina pak ovládla celé území včetně horských krajin až do r.1945.

---

⁹ zpracováno dle: Historie a současnost podnikání na Chomutovska, Kadaňsku a Vejprtsku. Žehušice 2003
Kol. autorů: Paměť měst. Městské památkové rezervace v Českých zemích. Praha 1975
Kuča, K.: Města a městečka v Čechách na Moravě a ve Slezsku. 2sv. Praha 1997.

¹⁰ Knovízské- 14. – 18. st. př.n.l, bylanské halštatské 6.-7.st.př.n.l, laténské od 4.st.př.n.l

¹¹ Což mělo znamenat něco ve smyslu „zářící oheň“- jednotlivé osady v Pooohří si měly údajně dávat znamení ohněm

¹² Asi 11.-14. století, je možné se setkat i s mnoha jinými vymezeními, poněvadž neexistuje periodizace na níž by se shodl alespoň větší počet historiků.

První písemné, tudíž podložené informace o Kadani se datují k 80. letům 12. století¹³ Důležitým mezníkem historie Kadaně je její povýšení mezi královská města, uskutečněné Přemyslem Otakarem II. někdy před rokem 1261. Tímto aktem se Kadani dostalo mnohých privilegií, jejichž počet se postupně navyšoval. Mezi nejvýznamnější patří právo úplné samosprávy, výročního trhu či vysazování vinic S růstem města je spojeno rovněž budování jeho zázemí, např. v roce 1261 byli jistým měšťanem Arnem „na zeleném drnu“ na zalesněných svazích Krušných hor vystavěny 4 lánové vsi Verněřov, Mikulovice, Pruněřov a Buchelberch¹⁴, rozšiřující zemědělkou základnu obce. Ve 13. století vznikl rovněž půdorysný vzhled města s obdélným jádrem a lichoběžníkovitým náměstím, v následujícím století obehnaný městskými hradbami, prolomenými 3. branami.¹⁵ Město bohatlo i v období následujícím těžíce především z obchodu, řemeslné výroby a plavení dřeva po Ohři k Žatci Lounům a Litoměřicím.

Vznik dalších městských center v oblasti spadá až do poloviny 14. století, kdy postupně získala městská práva dnešní obce Vilémov (1342, na město povýšeno 1586), Mašťov (1391) a Radonice (1514). Území dnešního Klášterec nad Ohří bylo do 14. století v držení mnichů z benediktinského řádu, poté je získal rod pánů ze Šumberka, městečkem se osada stala na přelomu 15. a 16. století.

Velká část dnešního správního obvodu Kadaň patřila od 14. století k panství jednoho z nevlivnějších šlechtických rodů Podkrušnohoří, pánů ze Šumberka pocházejících původem ze Saska. Rozsah majetku, kterým zde Šumberkové disponovali, popisuje listina z r. 1352.- patřili k němu hrady Pernštejn a Egerberg¹⁶, půl městečka Přísečnice, železné hamry v okolí Kadaně, Pruněřov, Mikulovice a několik dalších obcí. (To ovšem byla jen jedna větev rodu- další Šumberkové sídlili na Hasištejně). Na přelomu 14. a 15. století bylo Pernštejnské panství rozděleno mezi bratrance Aleše a Viléma. Alešovi připadl hrad Perštejn, Přísečnice, Pavlov, Potočná, Volyně, Třebíška, Úbočí, Petelery, Louchov, Miřetice, Černýš a část Pruněřova, Loučné a Kralup. Vilém pak získal mimo jiné Klášterec, Mikulovice, Rájov, Kamenné, Kunov, Ciboušov, Tušimice, Klášterecou Jeseň, Halži, část Domašína, Pruněřova a Loučné. Tímto dělením vzniklo vedle Pernštejnského panství spravovaného Alešem ze Šumberku, ještě panství Nový Šumberk-Klášterec nazvané jednak podle samotného sídla, a jednak podle hradu, který si zde v letech 1432-1435 postavil Vilém ze Šumberka a nazval je

---

¹³ Bezpečný doklad o odevzdání Kadaně knížetem Fridrichem johanitům pochází z roku 1186

¹⁴ Verněřov zanikl; Mikulovice a Pruněřov jsou součástí Klášterce resp. Kadaně; Buchelberch zřejmě splynul s Pruněřovem.

¹⁵ Východní Žateckou (Kovářskou), severní Pruněřovskou a západní Mikulovickou

¹⁶ Český Lestkov.

Novým Šumberkem. V polovině 15. století se stal majitelem kláštereckého panství rod Fictumů, který v roce 1508 získal též panství Perštejnské, celé území pak Fictumové s kratšími přestávkami vlastnili až do roku 1621.

Období rozkvětu v Kadani přetrvalo po celé 15. a 16. století. Měšťané bohatli na těžbě v Jáchymově, Vejprtech, Hoře Sv. Šebetiána i v blízkosti samotné Kadaně. Rozvoj města vedl ke zvětšení počtu obyvatel a k intenzivnějšímu osídlení vně městského jádra, na předměstích Špitálském a Sedleckém. Další vývoj poznamenaly události po porážce českých stavů na Bílé Hoře v r. 1620. Na celý region dolehly rány třicetileté války. Po jejím skončení bylo v Kadani zničeno okolo 40% všech domů, na ostatních místech regionu byla situace obdobná.

Po roce 1621 změnila panství v okolí Kadaně opět majitele-po roce 1621 připadla panství Fictumů, císaři Ferdinandovi II., už roku 1623 je ale odkoupil Kryštof Šimon z Thunu. Tím se spojila panství Klášterec-Nový Šumberk a Egerberg a dále pak vystupovala pod společným názvem panství Klášterec. Pánové z Thunu se zde udrželi až do zrušení panství roku 1848. Posledním vlastníkem panství Klášterec byl Josef Matyáš z Thunu. Díky hrobatům z Thunu vzniklo též u Klášterce nad Ohří 2. nejstarší místo kdy byl v Čechách vyráběn porcelán- první nádoby zde byly vypáleny v r.1794, byly sice nevalné kvality, ale staly se odrazovým můstkem pro budoucí veleúspěšný podnik.

Ze škod způsobených Třicetiletou válkou se město dlouho vzpamatovávalo. Předbělohorské úrovně počtu obyvatel bylo dosaženo až ke konci 18.století, své si přisadily i další události, jež rozvoji města dvakrát nepřispěly. Byly to např. války o Rakouské dědictví, během nichž se nedaleko Kadaně střetla vojska francouzské a rakouské armády, či občasné ničivé požáry (1750, 1811). Během 17. a 18. století tudíž nedošlo k žádným větším změnám v rozloze města.

Začátek novodobého vývoje města lze datovat do 30. let 19.století, kdy byla zbořena velká část městských i předměstských hradeb, stavěly se nové domy a především stále přibývalo obyvatel města-jejich počet se mezi lety 1811-69 téměř zdvojnásobil a přesáhl počet 5 tisíc. Zpomalení vývoje města způsobila stavba nové podkrušnohorské silnice, vedoucí z Klášterce nad Ohří do Chomutova, ztrátu dosavadního komunikačního významu Kadaně, stojící mimo síť císařských silnic, dovršila stavba železnice probíhající souběžně se zmiňovanou silnicí z Klášterce do Chomutova (železnice byla do Kadaně zavedena až v roce 1903). Kdaň byla v poslední čtvrtině 19.st. zastíněna rozvojem Chomutova a počínající těžby hnědého uhlí v jeho okolí. I přesto počet obyvatel i domů obyvatel neustále stoupal, nezabránila tomu ani 1sv. válka.

Problémy nastaly po vyhlášení Československé republiky 28.10.1918, kdy území dnešního s.o. Kadaň patřilo mezi regiony s naprostou převahou Německého obyvatelstva, protestujícího proti vzniku Československa vyhlášením 4 autonomních oblastí¹⁷ pacifikovaných československou armádou. K dalšímu vyhocení došlo během světové hospodářské krize dopadající v konečném důsledku mnohem tvrději na hlavy Německých obyvatel, podléhajících následně nacistické blamáži prezentované v pohraničních oblastech ČSR sudetoněmeckou stranou (SdP) vedenou Konrádem Henleinem. Poté následoval zábor území Třetí říší, druhá světová válka a klíčová událost pro další vývoj celé oblasti- odsun německého obyvatelstva po 2.sv. válce, kterým celá oblast přišla o většinu původního obyvatelstva. Ostatek 20.století je spojen s rozvojem těžby hnědého uhlí, těžkého průmyslu a výstavbou panelových sídlišť.

Historie horské oblasti¹⁸

I zde budu klást důraz na konkrétní sídlo, tedy sídla. Bude se jednat se především o Vejprty- do konce 2.sv. války největší město na území dnešní s.o. Kadaň, v menší míře o Kovářskou, a dnes již neexistující Přísečnici. Jak jsem již zmínil, byly Krušné hory osidlovány kvůli složitějším přírodním podmínkám později než Poohří. První zmínky o existenci života v těchto končinách pocházejí z 1. poloviny 14.století, kdy je zmíněno městečko v prostoru Přísečnice. Impulsem k osidlování vyšších poloh regionu bylo hledání, těžba a zpracování kovů-především železa a stříbra. Právě Krušné hory byly v minulosti proslulé hojností těchto surovin¹⁹. Z toho důvodu jsou v prvních zmínkách o osadách často spojeny s doly a hamry²⁰, časem se na ně nabalily usedlosti horníků a kovářů, vznikly osady, z nichž se často vyvinula městečka či skutečná horní města.

Centrem oblasti byla do 19.století Písečnice, ta dala též název celému panství. Přísečnické panství bylo až do roku 1418 v držení hasičtejnské větve pánů ze Šumburka, po nich patřilo rodu Lobkoviců, Šliků (1533-1545). Roku 1546 byla Přísečnice povýšena na královské horní město a o správu panství se staral královský hejtman, roku 1832 koupila panství Gabriela z Buquoyů v roce 1850 byla panství nadobro zrušena. Dalšími horními městy s řadou výhod a svobod byly Vejprty a Měděnec- u něhož je rovněž odlišný vývoj

---

¹⁷ Deutsch-Böhmen, jehož součástí byla i Kadaň a dále, Böhmer Waldgau, Sudettenland a Deutsch-Südmöhren

¹⁸ Zpracováno dle: Binterová, Z.: Od Vejprt po Měděnec. Chomutov 1999.

www.hornictvi.info a www.zanikleobce.cz (listopad 2006)

¹⁹ Název Krušné hory nepochází, jak se dnes milně uvádí od přídavného jména krušný, ale od slova „Krušec“ znamenajícího ve staré češtině pevný a těžký kus nerostu.

²⁰ Některé obce je mají přímo ve svém názvu-Kryštofovy, České Hamry.

panské správy, poněvadž se jednalo od roku 1543 o samostatné panství, jeho vývoj však pominu.

Těžba s níž jsou neodmyslitelně spjata několik prvních století vývoj krušnohorských obcí, zažila vrcholný rozkvět v 16. a 17. století poté byla na většině lokalit utlumena a obyvatelé museli hledat zdroj obživy jinde. Nejvýznamnějšími lokalitami byly krom jmenovaných Přísečnice, což je jedna z nejstarších báňských oblastí v celých Čechách, Vejprty a Měděnce, ještě Mezilesí, Černý Potok a Horní Halže. Těžila se především železná ruda a stříbro, v menší míře měď, fluorit, baryt, měděné rudy aj. Zničujícím faktorem pro těžbu a celkový život v oblasti byly četné vojenské konflikty, během kterých zdejší územím často procházely armády různých národností, jejich společným jmenovatelem bylo plenění a drancování. Nejvíce se na životě v přísečnickém panství podepsaly třicetiletá válka a období bojů spojené s osobou Napoleona. Těžba sice v omezené míře pokračovala i v dalších staletích ale nikdy nedosáhla takové úrovně jako v 16. resp. 17. století

Odvětvím, do jisté míry nahrazujícím dobývání všemožných surovin ze zemských útrob se stalo paličkování, prýmkařství, jiná dílčí textilní odvětví a především puškařství. V něm vynikali zejména Vejprty-počátek výroby se zde datuje k 20/30 letům 17. století. Zpočátku se zde vyráběly pouze hlavně, později přibyly nabíjačky a bajonety, celé pušky se ve Vejprtech počaly vyrábět až na počátku 18. století. Ve 30. letech zde ale už bylo tolik puškařů, že společně se svými kolegy z Kovářské vytvořili cech. V roce 1748 měly Vejprty dodat státu na 1600 zbraní, početnost zakázek se během let zvyšovala. V roce 1790 byl do města přidělen inspekční důstojník dohlížející na zkoušení hlavní-to značně snižovalo náklady, protože hlavně již nemusely putovat na přezkoušení do Prahy. Vejprty se tak staly po Praze jediným místem v českém království krom Prahy, kde existoval státní dozor pro nastřelování vojenských pušek. Ale ani válka netrvá věčně-po bitvě u Waterloo (1815) přestaly chodit státní zakázky a Vejprty postihla nezaměstnanost, puškařství ale nezaniklo, začaly se zde vyrábět zadovky a velice hodnotné umělecké pušky, ke konci století pracovalo v oboru 500-600 zaměstnanců. Výroba zbraní vydržela až do konce 2. světové války, poté přišlo znárodnění a úpadek.

Kovářská²¹ byla v prvních století živa z odvětví tvořícího v podstatě její název. Až do 19. století bylo zpracování železné rudy takřka výhradním zdrojem obživy obyvatel obce. Kovářská byla dlouhou dobu jedním z největších středisek železářské výroby v Krušných horách. V r. 1598/99 zde byla Lobkovicí postavena vysoká pec-jedna z nejstarších v ČR.

---

²¹ Něm. Schmiedeberg („kovářova hora“)-současný český název byl vybrán r. 1947 a jedná se takřka o překlad.

Železářství přežilo všechny válečné i životní útrapy 17.a18.st., takže přes četné komplikace růst obce neustrnul-v r.1780 měla již téměř 2000 obyvatel (kolem r. 1730 zde bylo obyvatel 370). Největší krize na Kovářskou a vůbec celý region dolehla ve 40 letech 19.st., kdy krajem vládl hlad a bída, způsobená neúrodou a sníženou poptávkou po železe (či jiných výrobcích z toho, kterého sídla). Nouze nutila obyvatele obce přepadávat dostavníky se zásobami obilí mířící z Podkrušnohoří do Saska, na to konto byla též pořádána sbírka na trpící krušnohorce. Překonání krize na sebe nenechalo dlouho čekat-obrat přinesla industrializace ve 2/3 19.st. R.1883 byla Kovářská povýšena na městys.

Průmyslová revoluce spojená s výstavbou železnice z Chomutova do Annabergu (otevřená 1.8.1872) přinesla Kovářské a především Vejprtům období nebyvalého růstu, a to i přes zdánlivě nevýhodnou polohu uvnitř hor.

Na přelomu 19.a 20. st. se Vejprty staly přirozeným obchodním, výrobním i kulturním centrem širokého okolí. Během 19. století se ve městě rozšířila výroba pozamentů, tj. zdobnického zboží. Toto zboží bylo žádným artiklem nejen na tuzemském i zahraničním trhu- vyváželo se hlavně do Anglie a USA. V roce 1898 zde bylo již na 50 firem pro výrobu tohoto zboží. S výrobou pozamentů je spojen vznik různého pomocného průmyslu a řemesel, jako byly např. barvírny, litografické dílny, výroby kartonů, soustružení dřevěných forem apod. Rozvinul se též tkalcovský a pletařský průmysl. Dalšímu rozšiřování města zabránila 1sv. válka. I zní se město poměrně brzy oklevalo (v r. 1930 byl překonán předválečný stav obyvatel) a tak bylo město německými literáty už v r. 1933 vykreslováno, jako průmyslové město s čilým společenským životem. Z další rány osudu se ale již město ani přilehlé okolí nevzpamatovalo, jedná se samozřejmě o 2.sv. válku a následný odsun německého obyvatelstva. Většina ze zdejších více než 120 firem po r. 1945 už neobnovila výrobu, počet obyvatel klesl na úroveň r.1850.

V Kovářské probíhal vývoj následovně. Železářství bylo vystřídáno jinými průmyslovými odvětvími např. sirkařstvím, výrobou textilu či produkcí rybích konzerv. Továrna na výrobu zápalek Hélios byla založena r. 1850, r. 1880 zde bylo vyrobeno 1,75 mil fosforových zápalek. Továrna přetrvala, s krátkou výlukou zaviněnou vyhořením do roku 1922. Dále zde vznikly po roce 1869 dvě továrny na samet exportující své výrobky hlavně do orientu-v provozu byly do r. 1900, a r.1868 továrna na výrobu příze a nití přeživší až do 90. let 20 st. Nejvýznamnějším provozem však byla paradoxně výroba rybích konzerv.

R.1888 udělal Antonín Kalla první pokus s výrobou rybích konzerv a o necelé čtvrt století později již stály tovární haly jednoho z největších podniků svého druhu ve střední Evropě. Součástí továrny byla vlastní výroba oválných plechovek, tiskárna, lakovna, výroba

reklamních štítků, výroba dřevěných beden a sudů, octárna, sklad zeleniny a další dílny. Veškerý odpad se dále zpracovával- z plechu se dělali další výrobky, z rybího odpadu kostní moučka, z odpadového rybího tuku technický tuk a krém na boty, odpadní vody a šlemy byly využívány jako hnojivo. Krom Kallovy továrny bylo v obci zaregistrováno dalších 26 firem- např. 5 pletáren, 7 výroben prýmků, výroba punčoch aj.. Zlom v hospodářském vývoji znamenal překvapivě spíše rok 1948 -př. Kallova továrna se stala r.1950 součástí n.p. Rybena, a přestože se jednalo o největší provoz v rámci celého podniku, došlo nešťastnou náhodou v r. 1952 k jeho likvidaci. Podobně dopadly i další firmy. Na příkladech dvou největších sídel jsme přibližně ukázal osud celého regionu.

Správní členění po roce 1850²²

Dnešní území Kadaňska nebylo až do roku 1960 nikdy v žádném územně-správní celku kompletní. Když pomínu krátké období krajského zřízení mezi lety-1850-1868 a určité experimenty s okresy do r. 1868 vypadala situace takto: V r. 1868 vznikly na území dnešního Kadaňska politický okres Kadaň a dva okresy soudní- Kadaň a Přisečnice. V roce 1898 vznikl ještě soudní okres Vejprty, do něhož spadaly krom samotných Vejprt ještě Kovářská a další dvě dnes nesamostatné obce. Po roce 1910 se politický okres Kadaň rozdělil na politický okres Kadaň a Přisečnice. Během let 1938 a 1945 patřilo celé Kadaňsko do Německého záboru- konkrétně do Sudetské župy se sídlem v Liberci. S koncem války byly obnoveny staré malé okresy-změnou bylo přesunutí okresního sídla z Přisečnice do Vejprt. Nejrazantnější změny v státní samosprávě se udály krátce po změně režimu roku 1949. Toho roku byla po necelých sto letech znovu vzkříšeno krajské uspořádání státu- popisované území se stalo součástí kraje Karlovarského. K určitým změnám došlo i v rámci okresu - Kadaňský sice zůstal, ale Vejprtský se stal přímo součástí okresu Karlovy Vary. K dalšímu obratu došlo v roce 1960. Celé území se připojilo pro změnu ke kraji Severočeskému a okresu Chomutovskému. Dnes patří Kadaňsko pod kraj Ústecký se správním centrem v Ústí nad Labem. V vývoji územní správy existuje i několik drobných excesů - Chbany, Loučná pod Klínovcem, Mašťov, Veliká Ves-patřících k jiným okresům-jejich vývoj, stejně jako ostatních obcí lze nalézt v Tab. č.2

---

²² Zpracováno dle: Historie správního uspořádání Obcí ČR (cit.7.5.2007). Dostupný z WWW: <http://www.muweb.cz/www/obce/?X>

Tab. 2 Vývoj správního členění obcí s.o. Kadaň.²³

Historie správního uspořádání	1868 - 1949		1949 - 1960	Od roku 1960
	Soudní okres	Politický okres		
Domašín	Kadaň	Kadaň	Kadaň	Chomutov
Chbany	Žatec	Žatec	Žatec	Chomutov
Kadaň	Kadaň	Kadaň	Kadaň	Chomutov
Klášterec nad Ohří	Kadaň	Kadaň	Kadaň	Chomutov
Kovářská	Přísečnice ¹⁾	Kadaň ²⁾	Karlovy Vary	Chomutov
Kryštofovy Hamry	Přísečnice	Kadaň ²⁾	Kadaň	Chomutov
Libědice	Kadaň	Kadaň	Kadaň	Chomutov
Loučná pod Klínovcem	Jáchymov	Jáchymov	Karlovy Vary	Chomutov
Mašřov	Podbořany	Podbořany	Podbořany	Chomutov
Měděnec	Přísečnice	Kadaň ²⁾	Karlovy Vary	Chomutov
Okounov	Kadaň	Kadaň	Kadaň	Chomutov
Perštejn	Kadaň	Kadaň	Kadaň	Chomutov
Pětipsy	Kadaň	Kadaň	Kadaň	Chomutov
Račetice	Kadaň	Kadaň	Kadaň	Chomutov
Radonice	Kadaň	Kadaň	Kadaň	Chomutov
Rokle	Kadaň	Kadaň	Kadaň	Chomutov
Vejprty	Přísečnice ¹⁾	Kadaň ²⁾	Karlovy Vary	Chomutov
Veliká Ves	Podbořany	Podbořany	Podbořany	Chomutov
Vilémov	Kadaň	Kadaň	Kadaň	Chomutov

Poznámky:

1) od 1898 s. o. Vejprty

2) od 1910 p. o. Přísečnice, od 1945 p. o. Vejprty

²³ Převzato z : Historie správního uspořádání Obcí ČR (cit.7.5.2007). Dostupný z WWW:
<http://www.mujiweb.cz/www/obce/?X>

4. Přírodní potenciál oblasti²⁴

Prvotní příčinnou všech odlišností a zvláštností regionu jsou rozdílné přírodní podmínky panující na jednotlivých místech, proto je nyní v krátkosti nastíním. Kadaňsko se nalézá na styku tří geomorfologických celků spadajících do Krušnohorské soustavy. Prvním z nich jsou samotné Krušné hory vyplňující celou severní část regionu. Masiv Krušných hor se prudce zdvihá úhlopříčně ve směru severovýchodním-hranici by mohla při určité abstrakci tvořit silnice první třídy (č.13, na mapě červenou barvou) z Karlových Varů do Chomutova. Krušné hory jsou součástí podsoustavy Krušnohorské hornatiny, jedná se o plochou hornatinu s výškovou členitostí 200-500m a rozlohou 1607 km². Geologicky jsou tvořeny převážně z hornin krušnohorského krystalinika do nichž pronikly varijské hlubinné vyvřeliny, izolovaně se zachovaly denudační zbytky třetihorních lávových příkrovů. Jedná se o jednostranně ukloněné kerné pohoří s rozsáhlými zbytky zarovnaných povrchů ve vrcholové části, příkrý jv. zlomový svah je ve v. polovině souvislý cca 500-600m vysoký, silně rozčleněný koryty svahových potoků, v z. polovině pohoří je rozdělen opakovanými zdvihy, při nichž při okraji pohoří vznikly nižší pásma vrchovin a pahorkatin. Nejvyšším vrcholem Krušných hor je Klínovec (1244m.n.m), nejvyšším bodem s.o. Kadaň je Macecha (1113m.n.m) nalézající nedaleko od Klínovce.

Druhým pohořím zasahujícím do s.o. Kadaňsko jsou Doupovské hory. Jejich lokalizace na mapě správního obvodu by se dala zjednodušeně odbýt prostým konstatováním-od Ohře na jih. Doupovské hory jsou plochou sopečnou hornatinou, jejich rozloha je 607 km². Jsou tvořeny třetihorním sopečným materiálem a jedná se o složenou sopku zhruba kruhovitěho půdorysu, kdy nejvyšší vrcholy obklopují ve střední části oválnou sníženinu- odnosem roztroušenou kalderu otevřenou k hlubokým údolím potoka Libovce, na vnějších svazích sopky radikálně se rozbíhající údolí vodních toků. Na lávových proudech vznikly strukturní plošiny, v sypkých sopečných materiálech jsou příkré svahy, v okrajových částech se vyskytují oddělené tabulové hory se stupňovitými svahy, sopečné kupy a kužely. Nejvyšším vrcholem je Hradiště (934m.n.m).

Posledním a plošně nejméně zastoupeným geom. celkem je Mostecká pánev zabírající zatím nejmenované území správního obvodu-tzn. východně od Kadaně od silnice č.13 k Ohři.

---

²⁴Zpracováno dle geomorfologie- Demek, J. a kol.: ZEMĚPISNÝ LEXIKON ČESKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY- HORY A NÍŽINY. Academia, Praha 1987.

klimatologie- Quitt,E.: Klimatické oblasti ČR. Brno 1971.

Mostecká pánev se nachází v jz.okraji podkrušnohorských pánví, jedná se o tektonickou sníženinu v sv. křídle podkrušnohorského prolomu ve směru JZ-SV (v délce 80km), její rozloha je 1105 km². Tvořena je jezerními sedimenty třetihorní severočeské pánve. Dno představuje pahorkatinu až plošinu s erozně-denudačním a akumulacním reliéfem zarovnaných povrchů, říčních teras, proluviálních kuželů a svahových údolí vodních toků v povodí Ohře a Bíliny. Povrch sklánějící se od Z k V, je porušen četnými antropogeními tvary-zejména hnědouhelnými doly.

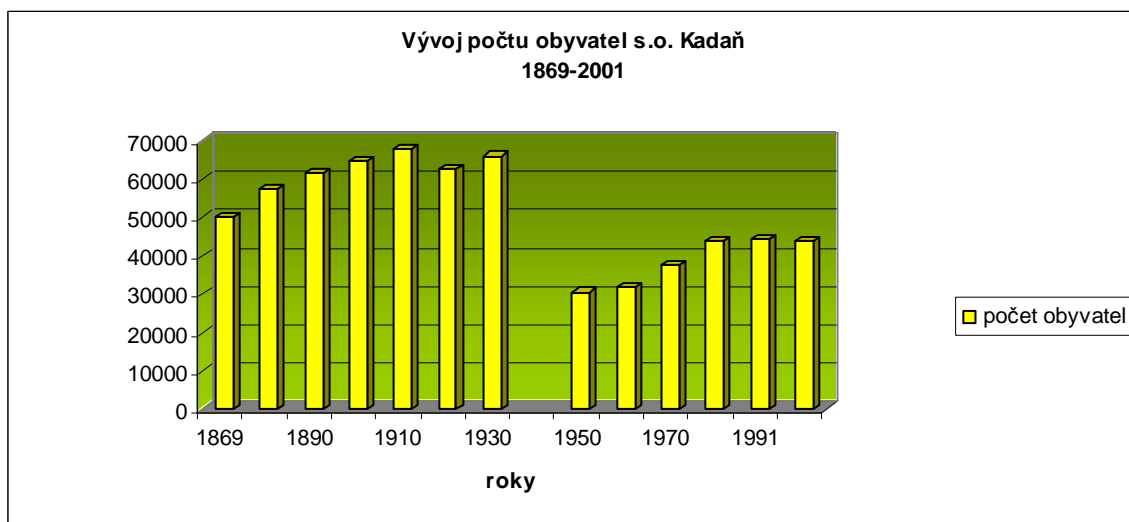
S odlišnou modelací terénu souvisejí rovněž velké rozdíly v klimatu jednotlivých částí s.o., do oblastí zasahuje 6 klimatických podoblastí-1 teplá (T2) 3 mírně teplé (MT 11, 7, 4) a 2 chladné (CH 7, 6) Studená oblast je zastoupena v horské oblasti, teplá se nalézá od Kadaně na jih- kde se zřetelně projevuje srážkový stín Krušný hor znatelně oteplující a vysušující klima. Mírně teplé oblasti pak jsou zastoupeny mezi oběma zbylými.

Co se týče vodstva, nalézají se v oblasti dvě přehradní nádrže-Nechranická a Přísečnická a několik menších vodních ploch souvisejících povětšinou s průmyslovou činností-plaviště popílků, odkaliště apod. Největším a nejvýznamnějším tokem oblasti je řeka Ohře, mimo ni se zde vyskytuje množství potoků- Průněřovský, Podmileský, Liboc, Černá Voda aj.

5.Obyvatelstvo

5.1 Vývoj počtu obyvatel

Obr.1: Graf vývoje počtu obyvatel správního obvodu Kadaň.²⁵

Nejprve musím zmínit rozdílný metodologický přístup při využití dat, obsažených v příložených tabulkách a grafech. Zatímco obr. 1 zobrazující vývoj počtu obyvatel vychází z Historického lexikonu obcí České republiky 1869-2001²⁶ (tabulková část je umístěna mezi přílohami-č.1), údaje k obr. 2 a řetězovým a bazickým indexům jednotlivých obcí (tabulka se nalézá opět mezi přílohami) jsou převzaty do r. 1970 z Retrospektivního lexikonu obcí ČSSR 1850-1970 (citováno níže), data k letům 1980, 1991 a 2001 pocházejí opět z historického lexikonu ČR 1869-2001, srovnání uvnitř mikroregionu jsou kombinací obojího. Důvodem je nutnost podchytit při každém z úkonů jinou charakteristiku, při použití jednotného přístupu by došlo ke značnému zkreslení. Historický lexikon ČR 1869-2001 totiž obsahuje při vyčíslení počtu obyvatel dnešních obcí s.o. Kadaň i obce dříve samostatné v dnešní době spadající pod obecní úřad obce jiné, což se sice hodí k vyčíslení absolutních počtů obyvatel správního obvodu, ale k podchycení vývoje jednotlivých obcí je značně zkreslen. Starší retrospektivní lexikon sice trpí podobným nedostatkem, ale v nesrovnatelně menším rozsahu, nevýhodou je na druhou stranu zkreslení absolutního počtu obyvatel správního obvodu. Při srovnání vývoje poměru obyvatel žijících ve městech či na venkově resp. v horské a podhorské části je zase

²⁵ Zpracováno dle: citováno v následující poznámce.

²⁶ V elektronické podobě k nalezení na stránkách krajské pobočky ČSÚ: Český statistický úřad- Ústí nad Labem (cit. 25.4.2007) (poslední aktualizace 25.3.2007). Dostupný z WWW: http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/pocty_obyvatel_domu_a_vymera_uzemi_v_letech_1869_2001_ze_scitani_1_idu_domu_a_bytu .

výhodné využít dat z obou zdrojů, poněvadž zde je nutno klást důraz, jak na absolutní počty obyvatel správního obvodu tak na, co nejméně zkrácené počty obyvatel jednotlivých obcí .

Vývoj počtu obyvatel v správním obvodu Kadaň prošel od roku 1869 do roku 2001 bouřlivým vývojem. Podepsalo se na něm několik důležitých událostí 20.století, jedná se o obě světové války, odsun německého obyvatelstva a v neposlední řadě snaha komunistického režimu o dosídlení a industrializaci oblasti.

Od druhé poloviny 19. století počet obyvatel neustále stoupal až do roku 1910, kdy dosáhl svého maxima těsně pod hranicí 70. tisíc, první světová válka přinesla mírný pokles, do roku 1930 se opět přiblížil předválečnému stavu. Největší skok v počtu obyvatel se udál mezi sčítáními v letech 1930 a 1950, jeho důvodem bylo přemístění německých obyvatel v rámci odsunu uskutečněného na základě dekretů prezidenta republiky a souhlasu vítězných mocností během roku 1946²⁷ do jednotlivých spojeneckých zón Německa (především sovětské a americké). Od roku 1950 počet obyvatel dále stoupal díky rozvoji těžby a těžkého průmyslu až do 90.let, kdy se takřka zastavil na hodnotě okolo 44. tisíc obyvatel.

Změny počtu obyvatel jsou i v rámci mikroregionu spojeny s určitou regionalizací. Velké rozdíly jdou vysledovat především ve dvou rovinách. Jedná se jednak o porovnání obcí v Krušných horách a Poohří, a jednak o rozdíl mezi městy a vesnicemi.

Právě v horských oblastech došlo k největším ztrátám absolutního i relativního počtu obyvatel. Jestliže před 2. světovou válkou žilo v 6 horských obcích²⁸ okolo 27.tisíc obyvatel (tj. asi 41,5 % všech obyvatel žijících tehdy na území dnešního s.o. Kadaň) , v roce 1950 to bylo 9600 (asi 32%) a v roce 2001 již pouze 5100 obyvatel (asi 12%).

Největší přírůstek obyvatelstva zaznamenala největší města s.o. Kadaň, tedy Klášterec nad Ohří a samotná Kadaň. Pokud porovnáme údaj z roku 1930, kdy v obou dohromady žilo okolo 17. tisíc obyvatel (asi 31,5%), v roce 1950 je počet obyvatel v absolutních číslech sice nižší-okolo 11.tisíc ale jejich podíl na celkovém počtu obyvatel stoupl na asi 41%. Při dalších sčítáních obyvatel se jasně ukazuje snaha zprůmyslovět region a dosídlit prázdná místa uvolněná po odsunutých Němcích , obě města hrála samozřejmě díky své výhodné poloze v této snaze prim- v roce 1970 měla asi 23,5 tisíce obyvatel (67%) v roce 1991 okolo 34.tisíc (asi 74%) a tento stav zůstal téměř totožný-snížení počtu obyvatel je minimální. Opačný trend jde vysledovat v posledním městě správního obvodu, ve Vejprtech- do druhé světové války největší obci území. Zde poklesl počet obyvatel za necelých 60 let z 12,5 tisíc na pouhých 3,3

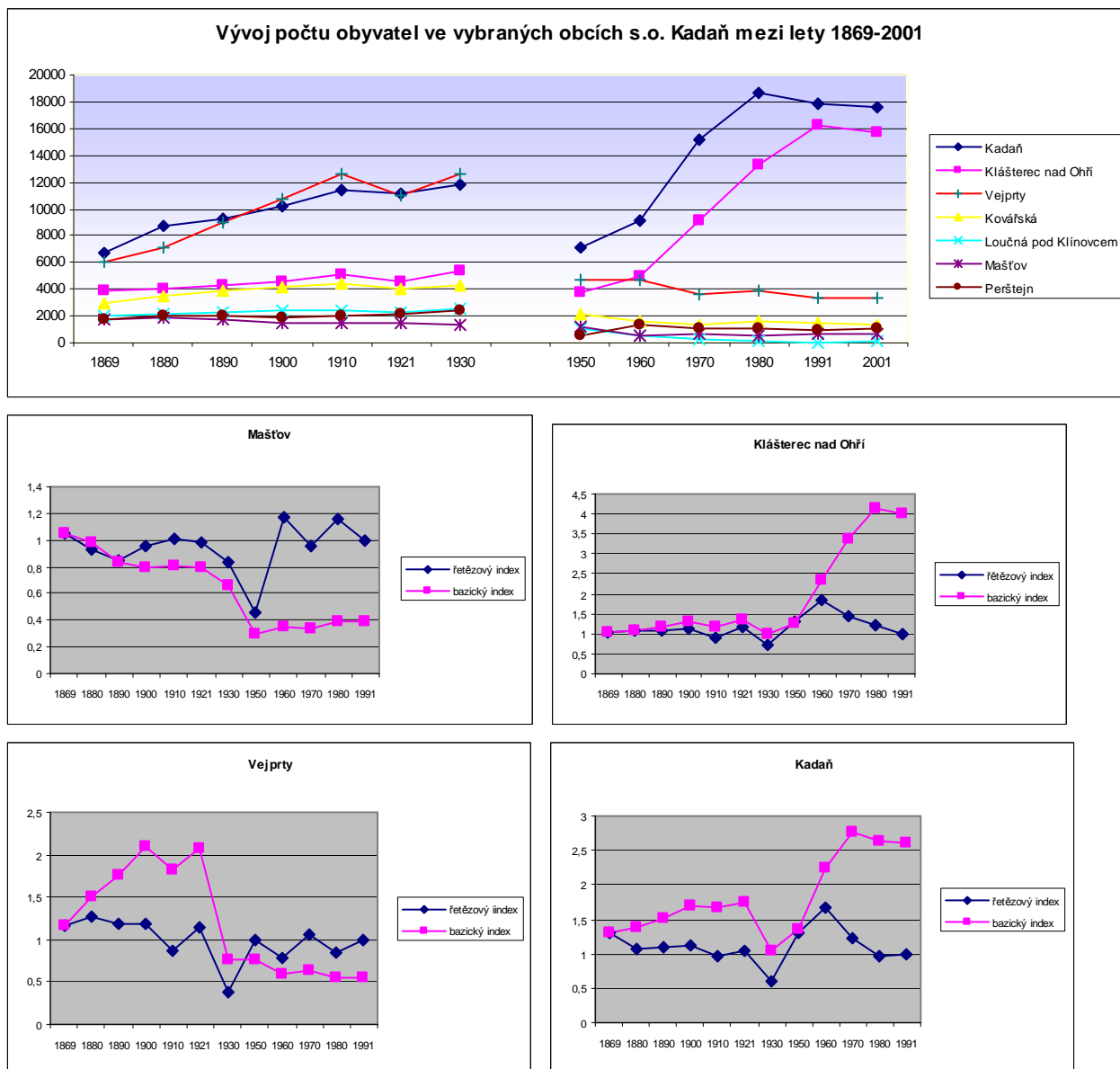
²⁷ To se netýká tzv. „Divokého odsunu“ probíhajícího bezprostředně po skončení války v létě r. 1945, kdy též odešel určitý počet Němců, tento akt však neměl právní podklad a byl spíše zločinem Čechů na Němcích.

²⁸ Vejprty, Kovářská, Loučná, Měděnec, Kryštofovy Hamry a Domašín

tisíc. Patrný je též pokles v podílu osob žijících ve vesnicích v Poohří. V roce 1930 v nich žilo asi 22,7% obyvatel v roce 1950 24,3% a v roce 2001 již jen 12,3%.

K dokumentaci vývoje počtu obyvatel mohou napomoci ještě přiložené grafy. První ukazuje vývoj vybraných obcí správního obvodu, další ukazují vývoj některých obcí pomocí řetězového a bazického indexu. Naznačující vývoj jednak vzhledem k následujícím sčítáním a jednak ke sčítání prvnímu. Tabulka s indexy ke všem obcím je přiložena v přílohách.

Obr. 2: Graf vývoje počtu obyvatel; bazické a řetězové indexy vybraných obcí s.o. Kadaň.²⁹

²⁹ Dle: Do r. 1970: Retrospektivní lexikon obcí ČSSR 1850-1970. Praha 1978.

Od r. 1980: Historický lexikon ČR 1869-2001. Možná nalézt na výše citovaných stránkách ČSÚ.

5.2 Pohyb obyvatelstva

Tab. 3 Charakteristiky pohybu obyvatelstva správního obvodu Kadaň.³⁰

roky	střední stav		hmp (‰)	hmú (‰)	přirozený přírůstek	celkový přírůstek
	obyvatelstva	Narození Zemřelí				
1991	44300	607 477	13,7	10,8	130	-146
1992	44212	543 434	12,3	9,8	109	-11
1993	44260	590 419	13,3	9,5	171	33
1994	44244	527 421	11,9	9,5	106	51
1995	44468	492 422	11,1	9,5	70	162
1996	44411	425 389	9,6	8,8	36	-65
1997	44428	430 409	9,7	9,2	21	82
1998	44583	455 461	10,2	10,3	-6	8
1999	44502	439 427	9,9	9,6	12	-65
2000	44482	450 402	10,1	9,0	48	-12
2001	43953	421 476	9,6	10,8	-55	-100
2002	43831	449 452	10,2	10,3	-3	-40
2003	43820	435 468	9,9	10,7	-33	-4
2004	43795	437 454	10,0	10,4	-17	-7
2005	43880	480 453	10,9	10,3	27	151

Hodnocení pohybu obyvatelstva ve správním obvodu Kadaň je poměrně složité, poněvadž se v jeho vývoji za posledních 14 let hledají nějaká obecná pravidla poměrně složitě. Kladný celkový přírůstek se střídá s celkovým úbytkem, rovněž u přirozeného (způsobený porodností a úmrtností) resp. mechanického (způsobený migrací) přírůstku obyvatelstva se střídají léta s kladným a záporným výsledkem. Jestliže roky 1991 až 1994 byly ve znamení přirozeného přírůstku obyvatel, u migračního docházelo k úbytku, způsobujícího v letech 1991 a 1992 celkový úbytek. Přirozený přírůstek se v kladných hodnotách pohyboval ještě následující 3 roky, byl však stále nižší. V případě migračního došlo v roce 1995 poprvé k přírůstku a to dosti výraznému (kromě roku 2005 nejvyššímu za celé období), v dalších letech byl výsledek střídavě záporný a kladný. Přirozený přírůstek přešel do záporných hodnot poprvé v roce 1999, v dalších dvou letech jsou výsledky opět

³⁰ Zpracováno dle: Tab. Pohyb obyvatel okresu Chomutov 2005.

kladné, změna na sebe nenechal opět dlouho čekat a pro roky 2001 až 2004 jsou výsledky opět záporné. U migračního dochází po roce 1998 k úbytku obyvatel, což se mění v roce 2003. V roce 2005 dochází k druhému nejvyššímu celkovému přírůstku během sledovaného období. Podílí se na tom oba přírůstky, větší měrou ale ten migrační. Důvodem může být růst pracovních příležitostí v mikroregionu.

Obdobná situace panuje v případě vývoje hrubých měr porodnosti (dále hmp) a úmrtnosti (dále hmú). Hmp neustále klesala od roku 1991 do roku 1997, od té doby se její hodnota pohybovala okolo 10 %, nejvýraznější výkyv přišel v roce 2005, kdy stoupla až k 11%. V případě hmú nedochází k tak výrazným změnám jejích hodnot. Od roku 1991 hodnota buď klesala nebo zůstávala konstantní až do roku 1996 (nejnižší hodnota), od té doby její vývoj kolísal. V roce 2001 dosáhla stejné úrovně jako v roce 1991.

Tab. 4 : Porovnání charakteristik pohybu obyvatelstva správního obvodu Kadaň a ČR.³¹

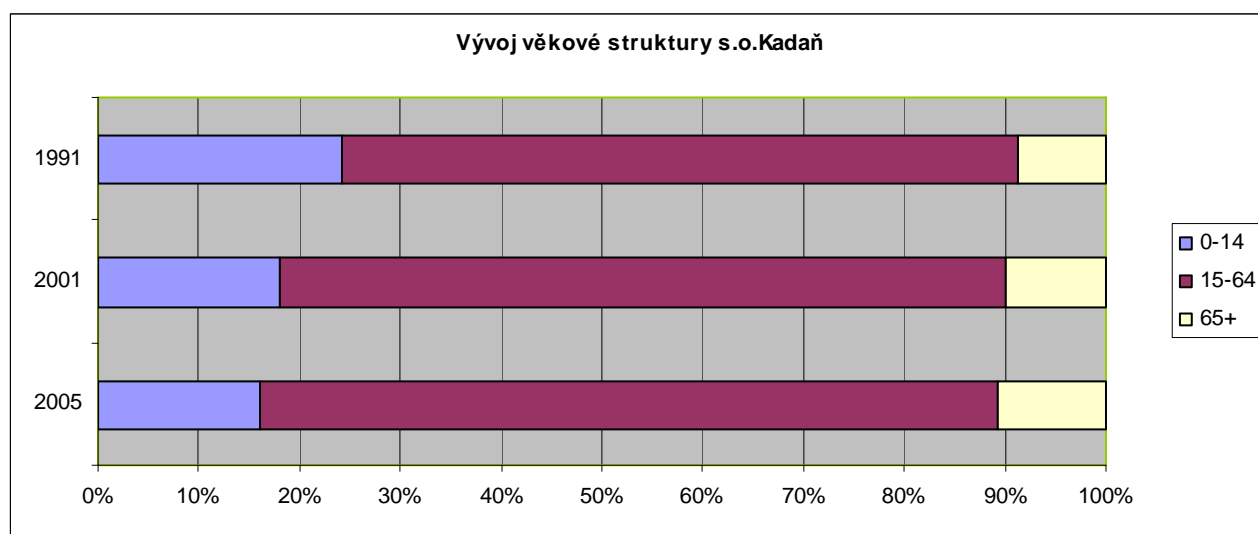
		1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Správní obvod Kadaň	hmp (%)	13,7	12,3	13,3	11,9	11,1	9,6	9,7	10,2	9,9	10,1	9,6	10,2	9,9	10,0	10,9
	hmú (%)	10,8	9,8	9,5	9,5	9,5	8,8	9,2	10,3	9,6	9,0	10,8	10,3	10,7	10,4	10,3
ČR	hmp (%)	12,5	11,8	11,7	10,3	9,3	8,8	8,8	8,8	8,7	8,8	8,9	9,1	9,2	9,6	10,0
	Hmú (%)	12,1	11,7	11,4	11,4	11,4	10,9	10,9	10,6	10,7	10,6	10,5	10,6	10,9	10,5	10,5

Při porovnání hmú a hmp správního obvodu Kadaň s celorepublikovými hodnotami, jdou vidět určité rozdíly. Po celou dobu od roku 1991 do roku 2005 byla na Kadaňsku hmp vyšší než v celorepublikovém průměru (rozdíl kolísal od 0,4 promile v roce 2004 po 1,8 promile v roce 1995). Rovněž hmú byla v celém období nižší v správním obvodu Kadaň než v ČR (výjimkou je pouze rok 2001).

³¹ Zpracováno dle: údaje pro správní obvod Kadaň: Tab. Pohyb obyvatel okresu Chomutov 2005. údaje pro ČR: ČSÚ, Český statistický úřad (cit. 14.5. 2007). Dostupný z WWW: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/oby_cr

5.3 Věková struktura obyvatelstva správního obvodu Kadaň

Obr. 3: Graf vývoje věkové struktury správního obvodu Kadaň.³²

Tab. 5: Věková struktura správního obvodu Kadaň.³³

roky	absolutní počty	0-14 (%)	15-64 (%)	65+ (%)	index ekonomické závislosti
2005	43980	16	73,3	10,7	66,9
2001	44059	18	72,1	9,9	54,8
1991	44493	24,3	67	8,7	35,7

S.o. Kadaň a vývoj jeho věkové struktury jasně ukazuje na trend stárnutí obyvatelstva společný pro většinu západního světa, způsobený snižující se porodností a zvyšující se průměrnou nadějí na dožití. Pokud porovnáme údaje z let 1991, 2001 a 2005, tak nejzřetelnější rozdíl se dají vypočítat v kategorii 0-14 tedy mezi mladými lidmi v předproduktivním věku, jejich podíl na celkové struktuře poklesl za 14 let o 33%. Stoupá naopak počet lidí v produktivním (15-64) a poproduktivním (65+) věku. Jak dokumentuje přiložená tabulka tak podíl produktivních lidí vzrostl o 6,3%, z čehož 5,1% přibylo během prvních 10 let další vývoj je spíše pozvolnější. Do budoucna lze předpokládat spíše pokles produktivních lidí na úkor poproduktivních, díky slábnoucím generacím 0-14 a přesunutí početnějších generací produktivních mezi postproduktivní. Celý proces by měl být kompenzován neustále se prodlužující hranicí odchodu do důchodu. Poklesl i absolutní počet obyvatel s.o.. Tento fakt

³² Vytvořeno dle údajů: rok 1991: Tabulky OB1, OB2 příslušných obcí.

Rok 2001: Ze SLDB 2001, ČSÚ (cit.8.5.2007). Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/sldb/sldb.nsf/i/home>

Rok 2005: Tab. Chomutov 2005. Dodáno z ČSÚ Ústí nad Labem.

³³ Zpracováno dle údajů: příslušné roky stejně jako u obr. 3.

může být kromě již zmíněných změn porodnosti způsoben rovněž migrací do pracovně lukrativnějších regionů. V souvislosti se zmíněnými změnami se mění index ekonomické závislosti (počet osob neproduktivních na 100 osob produktivních), který zaznamenává neustálý pokles.

Tab. 6: Porovnání věkové struktury uvnitř správního obvodu Kadaň³⁴

	0-14 (%)	15-64 (%)	65+ (%)
venkov	15,2	73,2	11,6
města	16,2	73,4	10,4
hory	14,6	74,6	10,8
nížina	16,2	73,2	10,6

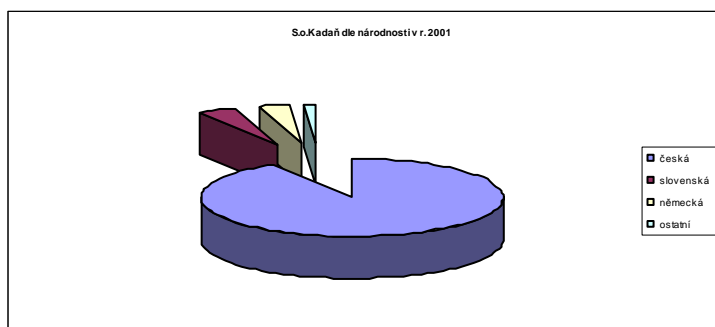
Pokud srovnám věkovou strukturu měst a venkova, případně horských obcí a nížinných, zjistím pouze minimální změny v poměrném rozložení jednotlivých skupin. Na venkově sice žije poněkud více lidí v poproduktivním věku rozdíl je však pouze okolo 1,2%. Podobně v Krušných horách je o něco méně osob v předproduktivním věku o 1,6% a to na úkor osob produktivních.

³⁴ Zpracováno dle: SLDB 2001, ČSÚ (cit.8.5.2007). Dostupný z WWW:<http://www.czso.cz/sldb/sldb.nsf/i/home>.

5.4 Národnostní struktura obyvatelstva správního obvodu Kadaň

Obr. 5: Graf národnostní struktury obyvatelstva správního obvodu Kadaň.³⁵

Graf ukazuje, že z národnostního hlediska se většina ze 43. tisíc obyvatel s.o. Kadaň přihlásila k národnosti České (okolo 91%). Ve zbylých 10% jsou obsaženy všechny ostatní národnosti, z nich jsem zvláště vyčlenil pouze národnost Slovenskou a Německou, jejichž podíl na celku se pohybuje okolo 3-4%. Ostatní jsou zastoupeny v mnohem menším počtu, v řádu max. několika set a v grafu by se neprojeví. Podrobnější srovnání je možné dle tabulky přiložené v přílohách (č. 2)³⁶. Problematickou skupinou jsou lidé hlásící se k rómské národnosti, ve sčítání z roku 2001 se k ní přihlásilo jen 137 lidí, což je údaj značně podhodnocený. Zkreslení se samozřejmě v menší míře projeví i u ostatních skupin, poněvadž obyvatelé s.o. Kadaň se bez ohledu na svůj původ, cítí být příslušníky českého národa.

Pokud nahlédnu do minulosti, tak do konce 2.světové války byla národnostní situace jiná. Většina území byla tvořena obyvateli německé národnosti- asi 94%, na Čechy připadla pouhá 4%³⁷, ve výsledku se jedná o pravý opak sčítání následných. Směrem k hranici Německého státu se počet českých obyvatel ještě zmenšoval- Češi tvořili pouze asi 1,7% všech lidí zde žijících³⁸.

Důležitým mezníkem v oblasti národnostní, je období mezi lety 1945-1946, kdy proběhl již zmíněný odsun Německého obyvatelstva do sousedních okupačních zón Německa. Situace po r. 1950 zamíchal národnostním složením, především příchodem nových obyvatel směřujících do těchto končin především za prací, již zde byl díky komunistické snaze,

³⁵ Tentyž zdroj.

³⁶ Ve výsledcích není zařazena kategorie nezjištěno.

³⁷ Zbylá 2% jsou ve statistickém lexikonu z r. 1930 označeni v kategoriích- „jiná a cizozemci“

³⁸ V tehdejší politickém okresu Přísečnice žilo z 28709 obyvatel- 27554 Němců, 521 Čechů, 621 cizozemců a 13 příslušníků jiné národnosti.

industrializovat region dostatek, díky tomu se dá vysvětlit poměrně hojný počet Slováků v oblasti. Němci si do dnešních dnů udrželi silnější pozici v oblasti Krušných hor, kde jich sice žije okolo 50%, jenže v nepoměrně menším počtu obyvatel než v Poohoří.

Tab. 7: Srovnání národnostní struktury s.o. Kadaň s dalšími územně-správními celky.³⁹

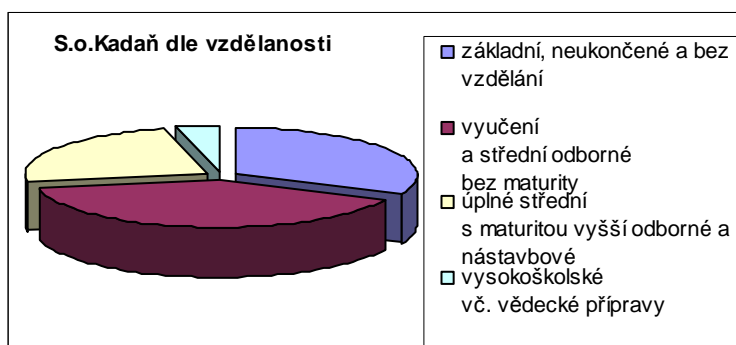
	Česká	Slovenská	Německá	Ostatní
s.o. Kadaň	91	4	3	2
Okres Chomutov	92,6	4	2	1,4
Ústecký kraj	94,7	2,8	1,2	1,3
ČR	91,7	1,9	0,4	6

Při porovnání s vyššími územně-správními celky jsou patrné určité drobné rozdíly. V rámci kraje i okresu je zde poněkud vyšší podíl občanů Německé národnosti, což je do jisté míry pozůstatkem let předválečných, též podíl počtu Slováků je o něco větší než v celém kraji nejedná se však o žádné dramatické rozdíly. Porovnání s celorepublikovým měřítkem je uvedeno pouze pro porovnání, zde již jsou rozdíly díky specifikům jednotlivých krajů, o něco vyšší.

5.5 Vzdělanostní struktura obyvatelstva správního obvodu Kadaň

³⁹ Zpracováno dle: SLDB 2001, ČSÚ (cit.8.5.2007). Dostupný z WWW:<http://www.czso.cz/sldb/sldb.nsf/i/home>

Obr 6: Graf struktury vzdělanosti obyvatelstva správního obvodu Kadaň.⁴⁰

Tab. 8: Porovnání vzdělanostní struktury s.o. Kadaň s dalšími územně-správními celky⁴¹

s.o.	43 369	32,7 %	41,3 %	22,5%	3,5 %	1,98
ČR	8575198	22,6 %	38 %	30,5 %	8,9 %	2,26
kraj	667413	28,7 %	40,1 %	25,7 %	5,5 %	2,08
okres	99637	30,5 %	40,4 %	24,5 %	4,6%	2,03

Z pohledu vzdělanosti v mikroregionu Kadaňsko převažují lidé se středním vzděláním bez maturity (okolo 41%). Poměrně velký počet je rovněž lidí se základním a neukončeným vzděláním (asi 32%), lidí alespoň s maturitou je necelá třetina (27%). Ještě je důležité zmínit, že jsem zcela pominul kategorii nezjištěno, tudíž výsledky nižších kategorií vzdělání lze předpokládat ještě o něco vyšší. Pokud porovnám vzdělanostní indexy jednotlivých obcí, vycházejí z nich nejlépe obě největší města- Kadaň (2,07) a Klášterec nad Ohří (1,99), vůbec nejlepší vzdělanostní index mají však obce Loučná (2,68) a Perštejn (2,15). U Loučné je vysvětlení jednoduché, jedná se o obec s pouhými 45 obyvateli staršími 15 lety, u 15 z nich se však jejich dosažené vzdělání nepodařilo zjistit, tudíž výpovědní hodnota je velmi zkreslena. Perštejn je zase velice blízko Klášterce nad Ohří, dá se tudíž počítat za jeho zázemí a mohly se zde usadit relativně „vzdělanější lidé“.

Při porovnání indexu s vyššími správními jednotkami, patří s.o. Kadaň do mírného podprůměru, z maximální možné výše indexu- 4, vyšel index vzdělanosti pro celý s.o. asi 1,98. Hodnota je nižší vzhledem k okresu i kraji, rozdíl není však příliš dramatický. Oproti celé republice je situace samozřejmě podstatně horší, poněvadž koncentrace vzdělanějších lidí bude spíše ve velkých městech.

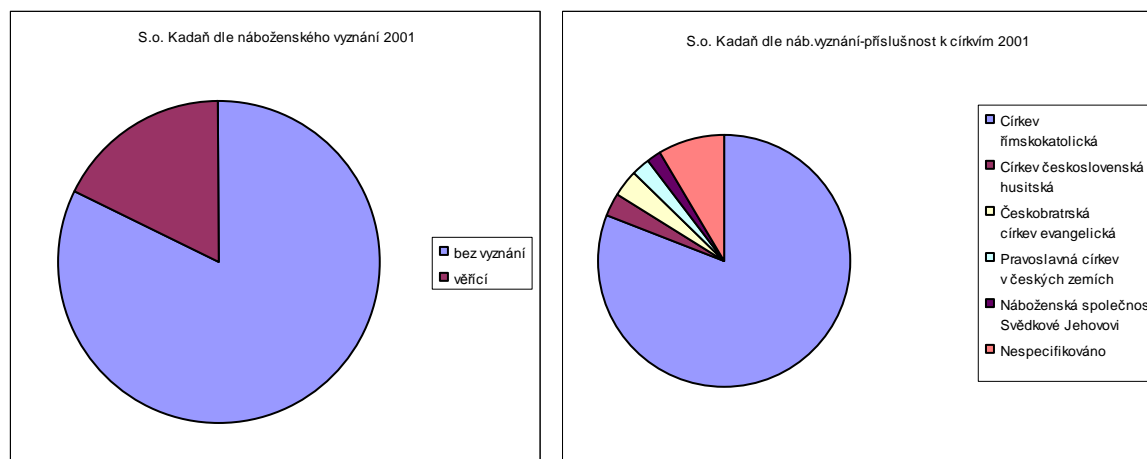
⁴⁰ Zpracováno z údajů ze SLDB 2001, ČSÚ (cit.8.5.2007). Dostupný z WWW:

<http://www.czso.cz/slodb/slodb.nsf/i/home>

⁴¹ tentýž zdroj

5.6 Struktura religiozity obyvatelstva správního obvodu Kadaň

Obr. 7: Graf struktury náboženského vyznání obyvatel správního obvodu Kadaň.⁴²

Tab. 9: Struktura věřících a srovnání s.o. Kadaň s dalšími územně-správními celky.⁴³

	bez vyznání (%)	v tom						
		věřící (%)	Církev římskokatolická (%)	Církev československá husitská (%)	Českobratrská církev evangelická (%)	Pravoslavná církev v českých zemích (%)	Náboženská společnost Svědkové Jehovovi (%)	nespecifikováno (%)
s.o. Kadaň	82	18						
		z toho	81	3,1	3,1	2,5	1,6	8,7
okres Chomutov	83,2	16,8						
		z toho	77,9	2,7	3,2	2,8	2,4	11
Ústecký kraj	83	17						
		z toho	75,8	4,4	4,2	2,4	1,6	11,6
ČR	64,7	35,3						
		z toho	83,3	3	3,6	0,7	0,7	8,7
Města	82,7	17,3						
venkov	79,9	20,1						

Jak je zřejmé z přiložených grafů, v s.o. Kadaň se drtivá většina obyvatel přihlásila do kategorie bez vyznání-okolo 82%. Z 18% věřících se 91,3% respondentů přihlásilo k různým směrům křesťanství- v čele s církví římsko-katolickou. Zbylých 8,7% lidí jsem shrnul do kolonky nespecifikováno, poněvadž nejsem schopen s určitostí rozhodnout, zda se jedná o

⁴² Tentyž zdroj.

⁴³ Tentyž zdroj

věřící hlásící se k jiným náboženským skupinám, nebo o nedostatečně vyplněné archy sčítacích listin, bez hlubší specifikace dané víry. Pravděpodobně se jedná o kombinaci obojího. Z porovnání v otázce víry mezi městem a venkovem jsem došel ke zjištění, že je rozdíl minimální, na venkově je sice procento věřících větší ale pouze o 2,8% tedy 20,1% oproti 17,3 ve třech městech s.o. Kadaň. Zajímavější je srovnání víry podle jednotlivých obcí⁴⁴. Centrem lidí bez vyznání je Klášterec nad Ohří a jeho okolí, protože v tomto prostoru se nalézají místa s nejmenším podílem⁴⁵ věřících (pouze okolo 14,5%), ve všech směrech od Klášterce se hodnota věřících zvyšuje, výrazněji se to projevuje směrem do Krušných hor, kde se nalézá též místo s největší koncentrací věřících, jedná se překvapivě o město Vejprty (27%). Rovněž směrem ke Kadani a dále na jih se hodnota věřících zvyšuje, při hranici s okresem Louny se hodnota opět pohybuje přes 20% (v případě Račetic přes 24 a Veliké Vsi přes 26%).

Pokud porovnáím s.o. s většími územními celky jejichž je součástí, okresem Chomutov a Ústeckým krajem, zjistím velice podobné výsledky. Srovnání s výsledky za celou republiku je pouze doplňkové, poněvadž tento výsledek je utvářen specifiky ostatních míst ČR, tudíž je značně odlišný.

Poměrně zajímavý je vývoj počtu věřících při porovnání s výsledky sčítání lidu z roku 1991⁴⁶, jestliže v roce 2001 bylo věřících v průměru pouze 18% lidí, tak o 10 let dříve to bylo téměř 32% (opět počítám pouze řádně vyplněné údaje), pokles je citelný u všech obcí s.o. Kadaň, např. v Libědicích klesl počet věřících z 59,4% na pouhých 14,2% v Klášterci nad Ohří z 26,9% na 14,5%, ve Vejprtech ze 42,3% na 27%, stejně bych mohl pokračovat u dalších obcí. Důvodů může být několik. Vzhledem k tomu, že sčítání lidu v roce 1991 proběhlo po 40. konečně v demokratickém státě, mohlo dojít ke snaze „konečně se přihlásit k něčemu dříve zapovězenému“, je však otázkou zda výsledek je objektivní nebo je pouze demonstrací „svobodného zaškrtování políček“ sčítacích archů. Další důvod lze hledat rovněž v revoluci v r. 1989, ale ze strany ekonomického postavení regionu. Dříve preferovaný region byl státem opuštěn a lidé mu to mohli začít vracet, nechutí při vyplňování sčítacích formulářů. Možná je též opustila víra.

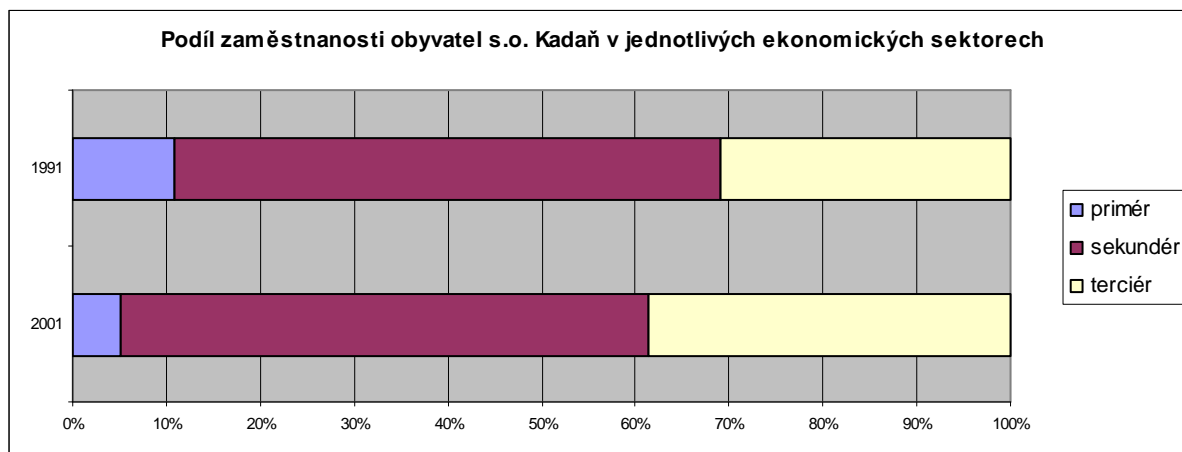
⁴⁴ Tab. č. 3 v příloze.

⁴⁵ Výjimkou je obec Libědice s vůbec nejnižší hodnotou pouze okolo 14,2%.

⁴⁶ Údaje k roku 1991 vycházejí z tabulek OB1 a OB2 jednotlivých obcí

5.7 Struktura zaměstnanosti obyvatelstva správního obvodu Kadaň podle ekonomických sektorů

Obr. 8: Graf změn podílu zaměstnanosti v jednotlivých ekonomických sektorech správního obvodu Kadaň.⁴⁷

Ani v podílu pracujících podle jednotlivých sektorů a jeho vývoji za posledních 10 let nevybočuje Kadaňsko z celorepublikového standartu. Z grafu je zřejmé, že výrazně ubylo pracovníků v priméru, především na úkor terciéru, počet osob pracujících v průmyslu a stavebnictví tedy sekundéru zůstal přibližně konstantní. Podíly jednotlivých sektorů je naznačen i ráz celého regionu, který by se dal jako celek označit jako průmyslově-obslužný, v dalším vývoji by mělo docházet k dalšímu růstu podílu lidí pracujících ve službách.

Odlíšné poměry mohou v rámci mikroregionu vysledovat ve struktuře zaměstnanosti jednotlivých obcí⁴⁸. Nejvíce obcí (11 z 19) spadá do kategorie průmyslově-obslužné, mimo jiné i dvě nejvýznamnější sídla, Kadaň a Klášterec nad Ohří, dále např. Kovářská, Perštejn, Radonice- tedy největší vesnice s.o. Hojně zastoupeny jsou i obce polyfunkční (5), kde není jasná převaha žádného ze sektorů, zástupci jsou např. Račetice nebo Libědice. U obce Račetice je vůbec nejvyšší podíl pracovníků v prvním sektoru (asi 35%). Převaha třetího sektoru se vyskytuje pouze u tří obcí. Obslužně-průmyslové jsou Vejprty a Měděnec, čistě obslužnou obcí je pak obec Loučná pod Klínovcem. Důvodem je tamní hraniční přechod se SRN, s čímž souvisí kumulace mnoha služeb zařízení poskytujících služby (restaurace, hotely, vietnamské tržiště ap.). Podobně jsou na tom Vejprty, kde je rovněž hraniční přechod se SRN, navíc je zde však zastoupen průmysl.

⁴⁷ Zpracováno dle údajů: Pro rok 1991: Tabulky OB1 a OB2 Příslušných obcí
Pro rok 2001:

⁴⁸ Data ke všem obcím i s definováním mezí jednotlivých kategorií jsou v přílohách (č. 4).

6. Vyjížd'ka a dojížd'ka do zaměstnání⁴⁹

Vyjížd'ka do zaměstnání je pro správní obvod Kadaň důležitým jevem. Z celkového počtu 19983 pracujících lidí jich více než třetina za práci dojíždí. Velká většina pracujících (asi ¾) dojíždí do zaměstnání denně v rámci okresu Chomutov. Nejvíce osob v absolutních číslech vyjíždí za prací z největších obcí – Klášterce (3054 osob tj. asi 41% všech pracujících), Kadaně (2012 tj. 25%) a Vejprt (313 tj. 23%, nejnižší relativní hodnota vůbec). V relativních číslech dominují vyjížd'ce obce menší, největší podíl vyjíždějících je v Okounově (79%), Pětipsech (70,3%) a Vilémově (66,8%). Více než 50% pracujících nevyjíždí za prací kromě zmíněných tří měst již jen z Kovářské (41%) a Loučné (25%). Naopak nejvíce lidí dojíždí za prací do centra správního obvodu- Kadaně, jen ze správního obvodu okolo 2300 (32,6% z celkové vyjížd'ky), celkem dojíždí do Kadaně 3929 osob⁵⁰, dále následuje okresní město Chomutov (15% celkové vyjížd'ky), Klášterec nad Ohří (10,4%) a Hlavní město Praha (6,6%). Více než 100 lidí dojíždí ještě do Vejprt (172), Račetic (161), Radonic (152) a Perštejna (126) .

Z pohledu klasifikace obcí podle jejich pracovní funkce vypočítané pomocí podílu obsazených pracovních míst (dále OPM)⁵¹ ku ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu, následně rozdělenému do následujících kategorií podle intervalů :

(0-0,25] – výrazně obytné obce

(0,25-0,75]- obytná obec

(0,75-1,25]- pracovně-obytná obec

(1,25-1,75]- pracovní obec

(1,75 a více)- výrazně pracovní obec

, spadá většina obcí Kadaňska mezi obce s funkcí obytnou. Výjimky jsou v celém správním obvodu pouze 4. Obcí pracovně-obytnou je Kadaň (1,05), do které sice přijíždí velké mnoho osob za prací, velké množství ale též vyjíždí nebo pracuje v místě svého bydliště, druhým příkladem je Měděnec. Výrazně pracovní obce jsou rovněž dvě: Račetice (1,83) a Loučná (3,73). Důvody jsou u každé z nich jiné. Račetice jsou obcí s velkým podílem zaměstnanosti v priméru, tudíž sem většina dojíždějících přijíždí na zemědělské práce. Loučná je naopak obcí výrazně obslužnou, důvodem je zde hraniční přechod se SRN.

⁴⁹ Data k této kapitole pocházejí z: Sčítání lidí, domů a bytů k 1.3.2001. Dojížd'ka do zaměstnání a škol. ČSÚ 2003.

⁵⁰ Nejvíce osob mimo správní obvod dojíždí do Kadaně z Chomutova 936, Jirkova 207 a Žatce 41.

⁵¹ Vypočte se podle následujícího vzorce:

$OPM=Z$ (všichni zaměstnaní bydlící v obci) – V (vyjíždějící z obce) + D (dojíždějící do obce)

7. Trh práce

V oblasti trhu práce patří Kadaň do jednoho z nejproblémovějších regionů České republiky. Důvodem je vysoká míra nezaměstnanosti, ve které patří právě Ústeckému kraji smutný primát. Příčiny se dají hledat ve změně politického ovzduší po roce 1989, kdy byl jeden z protekčních regionů socialistického Československa takřka ponechán svému osudu. Od 90. byla omezována těžba hnědého uhlí, největší zaměstnavatelé často zmenšili svou zaměstnaneckou základnu, v důsledku finančních problémů (př. VTŽ Chomutov) nebo kvůli omezování provozu (elektrárny Pruněřov a Tušimice), některé provozy zkrachovaly, ať již přirozenou cestou nebo s pomocí nezákonných praktik. Útlum severočeského průmyslu jde paradoxně do velké míry na vrub Sametové revoluci, rozvolňující starší ekonomické vazby na bývalý východní blok. S obrácením politické orientace o 180° byly tyto vazby často necitlivě zpřetrhány aniž by byla nalezena nová relevantní odbytíště. Dalšími neblahými činiteli při stagnaci industrializace severozápadních Čech byly ne zcela úspěšné experimenty nové Československé vlády v oblasti převodu státního majetku do soukromých rukou prostřednictvím dnes často vzpomínané kuponové privatizace. Úplně šťastné rovněž nebyly některé zahraniční pobídky často spíše sledující svůj vlastní prospěch, než další fungování nově zakoupených podniků. To všechno se podepsalo na prudkém nárůstu nezaměstnanosti. Jestliže v roce 1993 byla míra nezaměstnanosti Ústeckého kraje 5,5% o dva roky později se již přiblížila 16% a do roku 2003 vystoupala téměř k 18%. To je stručný nástin vývoje celého regionu jehož je Kadaň součástí. Další části kapitoly jsou věnovány jednak podrobnějšímu vývoji samotného s.o. v letech 2001-2006 a to i v kontextu se soudními či vyššími územně správními celky a jednak hlubší analýze některých charakteristik míry nezaměstnanosti.

7.1 Srovnání s dalšími územně správními celky

Tab. 10: Srovnání vývoje míry nezaměstnanosti s.o. Kadaň s dalšími územně-správními celky.⁵²

míry nezaměstnanosti ⁵³ (%)						
	roky					
územní celky	2001	2002	2003	2004	2005	2006
ORP.Kadaň	16,1	17,3	18,4	17,1	14,4	10,5
ORP Chomutov	17,7	19,3	19,8	18,7	16,8	14,3
ORP Podbořany	16,9	17,6	17,5	14,8	14,4	12,4
ORP Litvínov	22,1	23,7	24,7	24,2	23,1	21,4
ORP Most	21,6	23,4	24,2	23,5	21,7	19,5
ORP Žatec	18,7	19,4	19,4	18	18	16
ORP Ostrov nad Ohří	9,5	10,8	11	11,7	11,7	10,1
ORP Karlovy Vary	9,8	10,6	10,2	10,5	9,9	8,6
okres CV	17,1	19,2	18,7	17,8	15,5	12,2
okres Mo	21,8	23,7	23,5	24	21,3	19,3
okres Lo	17,1	18,2 ⁵⁴	18,9	16,	13,2	12
okr KV	9,7	10,7	10,5	10,7	10	8,9
kraj úst	15,8	17,1	17,9	15,9	15,4	13,70
kraj KV	8,7	10,1	10,6	10,7	10,2	9,1

Vývoj míry nezaměstnanosti správního obvodu Kadaň mezi lety 200-2006 porovnám se sousedními ORP Chomutov, Chomutov, Žatec, Podbořany, Karlovy Vary, a Ostrov nad Ohří, dále s ORP Most a Litvínov , jako představiteli nejvyššího výsledku v ČR vůbec, okresem Chomutov jehož je správní obvod Kadaň součástí, sousedními okresy Most, Louny a Karlovy Vary, Ústeckým a sousedním Karlovarským krajem.

Jak ukazuje přiložená tabulka, od roku 2001 správní obvod Kadaň příliš nevybočovala se svou hodnotou míry nezaměstnanosti okolo 16% ze standartu okolních správních obvodů Ústeckého kraje, příliš se neliší ani od celkové hodnoty okresu Chomutov a Ústeckého kraje, horších výsledků bylo dosaženo v okresu Most a jeho ORP (okolo 20%), naopak mnohem lepším výsledkem na všech územněsprávních úrovních se vyznačuje kraj Karlovarský.(okolo

⁵² Zpracováno dle: roky 2001, 2004, 2005 a 2006: Integrovaný portál MPSV, zaměstnanost (cit. 7.5.2007)

Dostupný z WWW: <http://portal.mpsv.cz/sz>

: 2002, 2003: ČSÚ, Ústí nad Labem (cit.7.5. 2007): Dostupný z WWW:

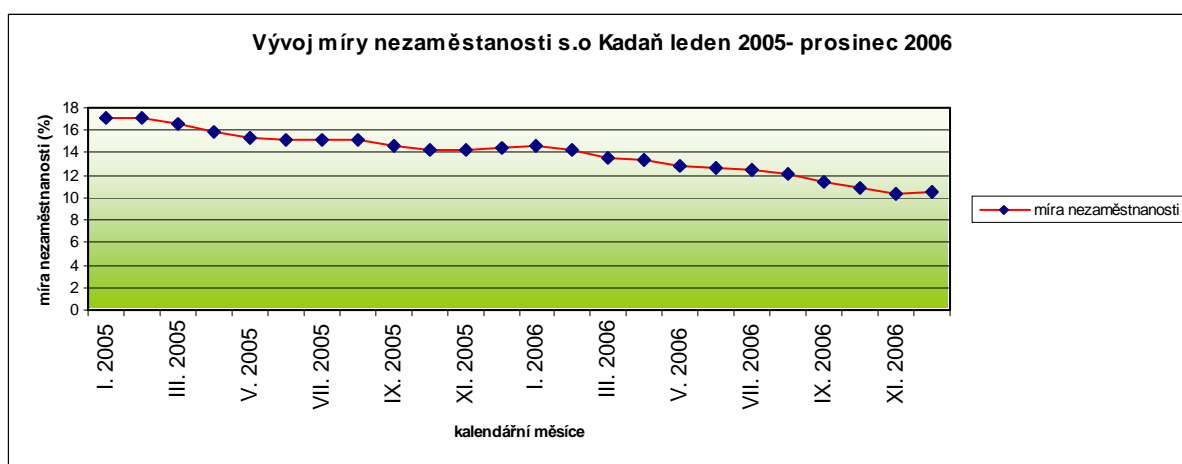
<http://www.czso.cz/kraje/ul/publikace/orp/start.htm>

⁵³ Pro roky 2005 a 2006 je použita nová metodika výpočtu počítající pouze s dosažitelnými uchazeči schopnými bezprostředně nastoupit do zaměstnání, dříve se počítalo se všemi uchazeči registrovanými na úřadech práce.

⁵⁴ Tato hodnota je poněkud problematická, poněvadž Integrovaný portál zaměstnanosti MPSV uvádí na základě statistik jednotlivých obcí mnohem nižší údaj pouze okolo 14,2%. Mnou uvedená hodnota pochází z údajů ČSÚ Ústí nad Labem, největším rozdílem je počet EAO jich je zde o plných 12tis. méně.

10%). V následujících dvou letech míra nezaměstnanosti ve většině sledovaných částech stoupla až ke svému maximu. Zbylá tři léta pak byla vývoji měř nezaměstnanosti poměrně příznivá. Právě v s.o. Kadaň došlo k největšímu poklesu nezaměstnanosti vůbec. Pakliže do r. 2004 patřilo do průměru co do počtu nezaměstnaných osob, v následujícím dvouletí se dostalo na úplnou špičku regionu od prosince r. 2004 do stejného měsíce roku 2006 poklesla míra nezaměstnanosti o 6,5%, což je rozdíl značný i přes změnu v metodice vypočítávání těchto údajů. Pokles pokračuje i v r. 2007, v březnu byla prolomena hranice 10% a s.o. Kadaň se stal v tomto hledu nejlepším ORP kraje. Příčiny lze hledat především v ožívování zdejšího průmyslu příchodem domácího i zahraničního kapitálu, o tom bude řeč v dalších kapitolách.

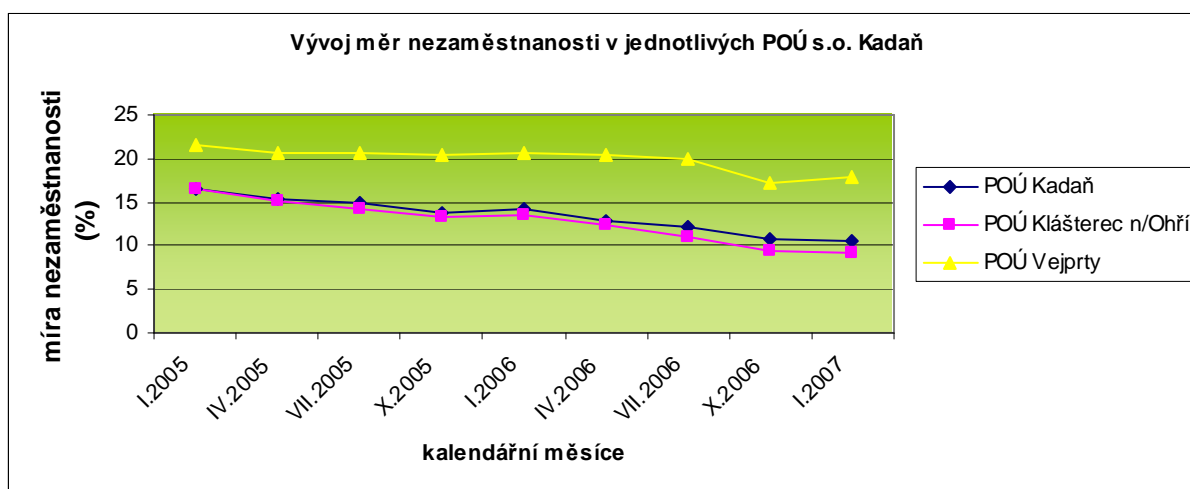
Obr. 9: Graf vývoje míry nezaměstnanosti v správním obvodu Kadaň.⁵⁵

Při pohledu na obr. 9 ukazující výrazné vylepšení statistiky míry nezaměstnanosti ve správním obvodu Kadaň musím jedním dechem dodat, že vše není tak idylické, jak se zdá. Uvnitř správního obvodu Kadaň jsou opět značné rozdíly, stačí srovnat jednotlivé POÚ- Kadaň, Klášterec nad Ohří a Vejprty.

⁵⁵ Zpracováno dle: Integrovaný portál MPSV, zaměstnanost (cit. 7.5.2007) Dostupný z WWW: <http://portal.mpsv.cz/sz>

Obr. 10: Graf vývoje míry nezaměstnanosti v jednotlivých POÚ správního obvodu Kadaň.⁵⁶

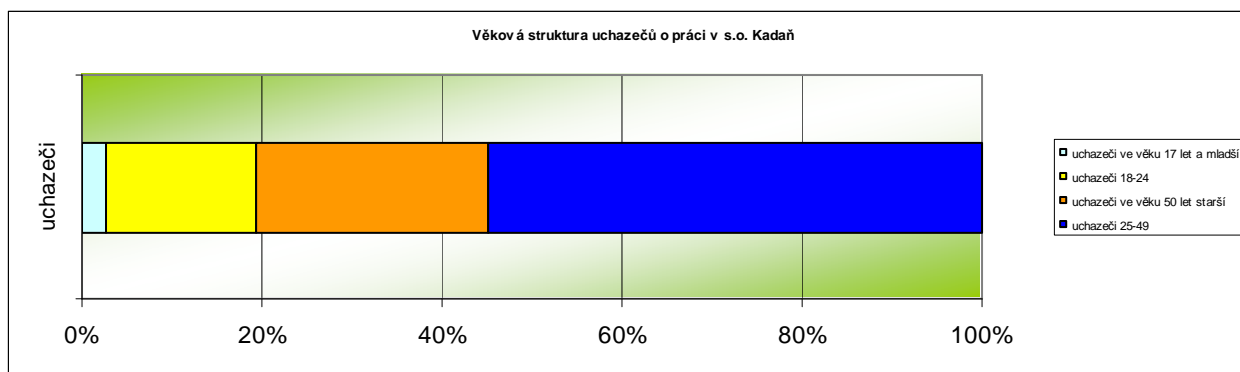

Tradičně jiných výsledků dosahuje horský POÚ Vejprty, zdejší hodnoty míry nezaměstnanosti jsou mnohem vyšší- v průměru asi o 7% (díky menšímu počtu osob zde žijících se tento fakt v datech za celý správní obvod. příliš neprojeví). Důvodem je menší ekonomický potenciál horské oblasti oproti okolí obou měst, kde v posledních letech vyrůstají průmyslové zóny jak na běžícím pásu, čímž se otvírají nové pracovní možnosti. Ještě musím zmínit, že jak POÚ Klášterec nad Ohří tak POÚ Kadaň jsou v tomto ukazateli vůbec nejlepší v Ústeckém kraji, POÚ Vejprty pak patří k horšímu průměru.

⁵⁶ Tentýž zdroj.

7.2 Věková struktura uchazečů o zaměstnání

Obr 11: Graf věkového složení uchazečů o práci v správním Kadaň.⁵⁷

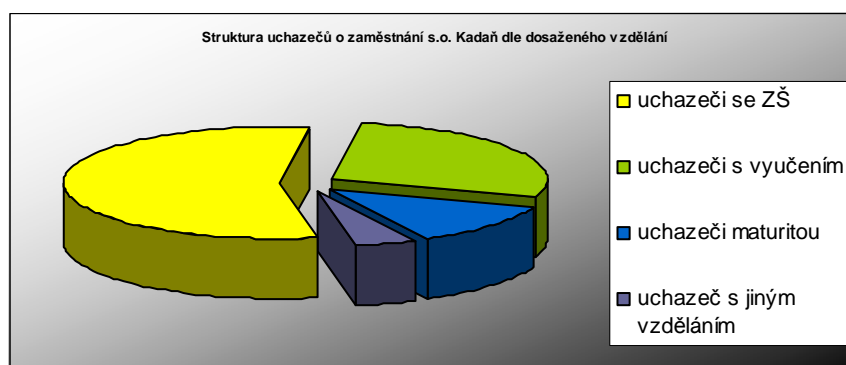

Věkové složení uchazečů o práci s.o. Kadaň ukazuje, že necelých 50% uchazečů patří do problémových skupin osob mladších 24 let (asi 17%) a osob starších 50 let (26%). Podobné složení vykazují i celorepublikové statistiky. Důvody jsou jednoduché. Velmi mladí lidé právě ukončující některý ze stupňů vzdělání nejsou pro mnohé zaměstnavatele ještě perspektivní, poněvadž v jejich očích nemají dost zkušeností (otázkou je, kde je mají tedy načerpat) a starší lidé jsou zase v očích zaměstnavatelů za zenitem svých schopností, nejsou dost perspektivní, reprezentativní atd. Pokud porovnáme situaci uvnitř mikroregionu v rovinách města/venkov respektive Krušnohoří/Poohří, vyjdou velice podobné výsledky s drobnými výkyvy. Na venkově a v Krušnohoří je oproti městům a Poohří větší podíl kategorie 50+ na úkor skupiny 18-24 (rozdíl se pohybuje okolo 2-5%). Relativně nízký podíl kategorie 18-24 v Krušnohoří je kompenzován nejvyšším podílem osob mladších 17 let (4,4%).

⁵⁷ Zpracováno dle: Giso prostorová analýza 2006, Ministerstvo práce a sociálních věcí.

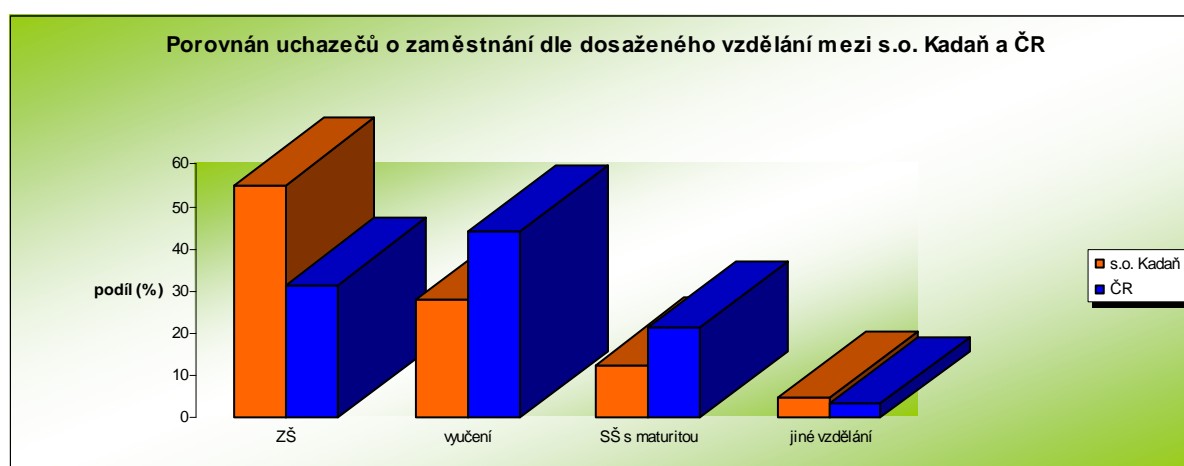
7.3 Podle dosaženého vzdělání

Obr. 12: Graf struktury vzdělanosti uchazečů o práci s.o. Kadaň.⁵⁸

V otázce dosaženého vzdělání uchazečů o zaměstnání, jsou výsledky s.o. Kadaň poněkud odlišné od výsledků celorepublikových. Srovnávací graf je uveden níže. V s.o. Kadaň je oproti celorepublikovým výsledkům vidět hierarchizace ve struktuře dosaženého vzdělání. Platí, čím menší vzdělání, tím větší podíl na celkovém počtu uchazečů, podíl se zmenšuje téměř lineárně. Oproti tomu v celé ČR je nejvíce uchazečů z řad vyučených lidí (přes 40%) dále následují lidé se základním vzděláním (okolo 31%) a poměrně velký je též podíl maturantů (asi 21%). V rámci porovnání tradičních kategorií s.o. jsou výsledky podobné. Pouze v Krušnohoří se větší podíl uchazečů se ZŠ (přes 60%) a menší podíl lidí s maturitou (okolo 7%). Na venkově je zase relativně nejmenší podíl uchazečů se ZŠ (50%) a nejvyšší s vyučením (asi 34%).

Obr. 13: Graf srovnání vzdělanostní struktury uchazečů o zaměstnání mezi ČR a s.o. Kadaň⁵⁹

⁵⁸ Tentýž zdroj.

⁵⁹ Tentýž zdroj.

7.4 Míra dlouhodobé nezaměstnanosti a počet pracovních míst

V s.o. Kadaň se 53% uchazečů o zaměstnání řadí mezi dlouhodobě nezaměstnaná tzn., že jsou bez zaměstnání více než 12 měsíců, když připočtu ještě osoby shánějící práci déle než 6 měsíců a méně než 1 rok číslo vzroste dokonce až na 67%. Z čehož plyne nutnost sehnat povolání co nejdříve jinak se možnost najít jej snižuje. V celé ČR je situace poněkud odlišná dlouhodobá míra nezaměstnanosti je asi o 12% nižší stejná situace je po přičtení nezaměstnaných mezi 6-11 měsíci. Velice nízký je počet absolventů hledajících práci déle než 6 měsíců (pouze 9 z 2677) tj. asi 0,3% v celé republice je jejich podíl o něco větší (asi 0,9%). Při porovnání uvnitř s.o. je největší podíl dlouhodobě nezaměstnaných v horské části (téměř 58%), nezaměstnaných déle než 6 měsíců je dokonce 75%.

Průměrný počet uchazečů na jedno volné pracovní místo se v s.o. Kadaň pohybuje okolo 8 osob. Nejvíce osob na jedno pracovní místo je opět v horské části (okolo 17) a obecně na venkově (asi 13). Nejvíce volných pracovních míst se nalézají v Kadani (208), Klášterci nad Ohří (81) a Kovářské (19), poměrně málo volných pracovních míst je ve Vejprtech (pouze 6).

7.5 Srovnání podle pohlaví

Tab. 9: Srovnání uchazečů o práci podle pohlaví.⁶⁰

	uchazečky o práci	mladší sedmnácti	18-24	starší 50. let	ZŠ	vyučené	SŠ s maturitou	déle než 6 měsíců	déle než 12 měsíců
ženy	51,6	35,7	42,4	51	50,3	47,3	70,4	53,1	52,9

Zde se zaměřím na podíl žen v jednotlivých kategoriích a porovnání struktury těchto kategorií mezi oběma pohlavími. Jak vidno, tak mezi uchazeči o povolání je o něco více žen. Z pohledu věkového struktury je z celkového počtu uchazečů žen mladších 24. let okolo 41%, naopak starších 50. let je pře ½. Pokud porovnam věkovou strukturu obou pohlaví vyjde mi celkem očekávaný výsledek, uchazeček o zaměstnání mladších 24 let je z celkového počtu všech žen bez práce o 10% méně (15%) než v případě stejně starých mužů (25%). U žen starších 50. let je již jejich podíl takřka totožný jako u stejné věkové skupinu mužů (okolo 26%). Zajímavé je rovněž srovnání podle dosaženého vzdělání. Pakliže první dva stupně vzdělání jsou mezi obě pohlaví rozptýleny celkem rovnoměrně (rovněž jejich podíl na celkovém počtu uchazečů toho, kterého pohlaví je velmi podobný), osob s maturitou je rozdíl značný. Ze všech uchazečů s maturitou je žen 70% (16,9% všech žen) mužů tedy 30% (asi 7,5%).

---

⁶⁰ Tentýž zdroj.

8. Nejvýznamnější zaměstnavatelé v regionu

Uvedeni budou jednak všichni zaměstnavatelé, poskytující zaměstnání více než 150. zaměstnancům, případně menší podnik klíčový pro užší oblasti. U jednotlivých podniků je uvedeno jejich regionální sídlo, obor působnosti, počet zaměstnanců, kde to je možné i zisk a webové stránky. U podniků SD⁶¹ a.s., Karlovarský porcelán a.s. a Keramost a.s. je zisk uveden za celé podniky nikoliv za vybrané pobočky.

Tab. 10: Přehled nejvýznamnějších zaměstnavatelů s.o. Kadaň.⁶²

název	Sídlo	činnost	Počet zam. (2005)	hospodaření po zdanění	webová adresa
Severočeské doly a.s.- Doly Nástup Tušimice	Kadaň	povrchová těžba úprava a odbyt hnědého uhlí a doprovodných surovin	1402	2600 (06)	www.sdas.cz
Karlovarský porcelán a.s.- závod Klášterec	Kláštorec	Výroba užitkového a zdobného porcelánu	615	788 (06)	www.thun.cz
CHERRY spol. s r.o.	Kláštorec	výroba klávesnic a mikrospínačů	495	2,2 (05)	www.cherry.cz
ZKL Klášterec spol. s r.o.	Kláštorec	výroba kuličkových a kloubocých ložisek	413	12,1 (05)	www.zklklas.cz
Toyoda Gosei Czech, s.r.o.	Kláštorec	výroba dílů a příslušenství dvoustupých motorových vozidel	408	147,6 (06)	www.tgssc.cz
ČEZ, a. s.-Elektrárny Pruněřov	Kadaň	výroba a prodej elektrické energie a tepla	404		www.cez.cz
Nemocnice Kadaň, s.r.o.	Kadaň	nemocniční a zdravotní péče	392		www.nemkadan
Energetické opravy, a.s.	Pruněřov	opravy a výroba energetických zařízení	308	4,9 (04)	www.eopru.cz
Ing.Buček-Bezpečnostní služba IBIS	Kadaň	Pátrací a ochranné služby	298		www.bs-ibis.cz
Hunter Douglas Kadaň s.r.o.	Kadaň	výroba žaluzií a dekorativních produktů	258	-20,8 (06)	www.hounerdouglas.com
BOS Automotive Products CZ s.r.o.	Kláštorec	výroba dílů a příslušenství dvoustupých motorových vozidel	234	96,5 (05)	
ČEZ, a. s.-Elektrárny Tušimice	Kadaň	výroba a prodej elektrické energie a tepla	211		www.cez.cz
DONALDSON CZECH REPUBLIC s.r.o.	Kláštorec	výroba dílů a příslušenství dvoustupých motorových vozidel	169	10,6 (05)	
ST S Pruněřov, a.s.	Kadaň	Výroba a prodej návěsů a přívěsů za nákladní automobily	159	2,3 (05)	www.stspru.cz
KERAMOST, a.s.- závod Kadaň+Pruněřov	Kadaň	těžba a úprava silikátových surovin, bentonitů, úprava kaolinu, výroba minerálních steliv	157	43,02 (05)	www.keramost.cz
TU-FLOR spol. s r.o.	Kadaň	velkoobchod s květinami	153	3,3 (05)	www.tuflor.sro.cz

Největším zaměstnavatelem ve správním obvodu je i přes četné snížení stavů zaměstnanců podnik zabývající se povrchovou těžbou hnědého uhlí, SD- Doly Nástup

⁶¹ Severočeské doly.

⁶² Údaje jsou převzaty jednak z: HBI on-line databáze firem (cit. 4.5.2007). Dostupný z WWW: <http://www.hbi.cz/myHBI.php?Lang=cs>; u některých firem pocházejí údaje o obratu a zisku z: Obchodní rejstřík a sbírka listin Ministerstvo spravedlnosti ČR (cit. 7.5.2007). Dostupný z WWW: <http://www.justice.cz/or/>

Tušimice, které jako jediné zaměstnávají přes jeden tisíc pracovníků (1402). Velký rozvoj však v posledních letech prožívá lehký a spotřební průmysl. Zajímavá je poměrně velká koncentrace podniků vyrábějících díly a příslušenství dvoustopých motorových vozidel (Toyota, BOS, Donaldson). Velký ústup zaznamenala energetika představovaná především tepelnými elektrárnami Tušimice a Pruněřov, díky utlumování jejich provozu od 90. let minulého století. Mezi prosperující firmy s delší tradicí se řadí především Pobočka Karlovarského porcelánu a.s. v Klášterci nad Ohří a výrobce kuličkových ložisek ZKL a.s. rovněž z Klášterce nad Ohří. Největší firmou horského regionu je dnes vejprtský Belet a.s., jeden z předních českých výrobců vysokozdvihných vozíků. Donedávna se Kovářské a Vejprtech nalézali další významní zaměstnavatelé poskytující práci více než 100 zaměstnanců, jednalo se o pobočku společnosti Amann Sponit s.r.o (výroba nití) a společnost Köstle s.r.o. (výrobky z usní), obě však v předešlých dvou letech (tj. 2005 a 2006) odešly do jiných obcí mimo správní obvod Kadaň. V současnosti jejich místo zaujali menší firmy zaměstnávající pouze pár desítek osob. Pro srovnání jsem umístil na závěr kapitoly tabulky s průmyslovými podniky dnešního s.o. Kadaň zaměstnávajícími alespoň 150 zaměstnanců (pro horské podniky jsem zvolil mez 100 zaměstnanců) ukazující stav k roku 1989. Tím chci dokumentovat změny, jež se udály po r. 1989.

Tab.11 Nejvýznamnější zaměstnavatelé s.o. Kadaň v r. 1989.⁶³

Název	Místo	Pracovníků
ZVL-KP, KLÁŠTEREC N.OHŘÍ ZVL KONCERNOVY PODNIK KLÁŠTEREC	KLÁŠTEREC	1554
SHR,NASTUP,TUŠIMICE ZAVOD UHELNÝCH LOMU 03 TUŠIMICE	KADAŇ	1264
SHR,NASTUP,TUŠIMICE ZAVOD DILEN 05 TUŠIMICE	KADAŇ	1165
SHR,NASTUP,TUŠIMICE ZAVOD SKRYVEK 02 PRUNĚŘOV	KADAŇ	1103
EL.SSM,K.P.,TUŠIMICE ESSM-PODNIKOVÉ ŘEDITELSTVÍ	KADAŇ	1095
KARLOV.PORC.OP ST.ROLE 111 KLAŠTEREC PORCELAN	KLÁŠTEREC	738
EL.SSM,K.P.,TUŠIMICE ESSM-TUŠIMICE 2	KADAŇ	715
EL.SSM,K.P.,TUŠIMICE ESSM-PRUNĚŘOV 2	KADAŇ	675
EL.SSM,K.P.,TUŠIMICE ESSM-PRUNĚŘOV 1	KADAŇ	661
SHR,NASTUP,TUŠIMICE ZAVOD SPRAVA TUŠIMICE	KADAŇ	520
EL.SSM,K.P.,TUŠIMICE ESSM-TUŠIMICE 1	KADAŇ	515
SHR,NASTUP,TUŠIMICE ZAVOD NASTUP 01 PRUNĚŘOV	KADAŇ	422
TOSTA,AS ZAVOD 4-PROVOZ 4052 VEJPRTY	VEJPRTY	318
KER.ZAV.,MOST ZAVOD 7 KADAŇ	KADAŇ	294
RUDNE DOLY,PŘIBRAM ZAVOD MĚDĚNEC	MĚDĚNEC	270
KOREK, KLÁŠTEREC N/O KORKAŘSKÁ VÝROBA KLÁŠTEREC	KLÁŠTEREC	237
BENAR,BENEŠOV N/P NITARNA 15 KOVÁŘSKÁ	KOVÁŘSKÁ	194
ELPŘÍSTROJ,K.P.MODŘANY ZAVOD KOVÁŘSKÁ	KOVÁŘSKÁ	133
HUDEB.NASTR.HR.KR. ZAVOD AMATI PROVOZ VEJPRTY	VEJPRTY	108

⁶³ Dle tabulky: Průmyslové provozovny 1989, ČSU 1990.

9. Zahraniční investice v s.o. Kadaň

Z pohledu zahraničních investic patří s.o. Kadaň mezi úspěšné regiony v ČR. Zahraniční investoři se usazují především v průmyslových zónách v okolí obou největších měst. Svá slova na začátek doložím několika úryvky z internetových zdrojů:

Článek ze serveru idnes (21.10.2005) označuje Severní Čechy za nejlepší kraj k lákání investorů. Podle Jany Víškové celý prostor drží prvenství v Evropě v počtu investic získaných na výrobu automobilových dílů (jen v okolí Kadaně a Klášterce stojí 3 takové podniky-pozn. autora). Do Ústeckého kraje přichází nejvíce pobídek podpořených vládou, rovněž v objemu investic patří ke špičce naší republiky, když jej na druhé místo odsunul kraj středočeský s historicky největší investicí TPC v Kolíně. Za úspěšné lokality jsou zde označeny právě průmyslové zóny u Klášterce nad Ohří a Kadaně⁶⁴.

Další příspěvky pocházejí ze stránek CzechInvestu a podává informace o nových investicích v průmyslové zóně na králově poli u Kadaně: „19.4.2006 | CzechInvest | Společnost Jeyes, přední výrobce a distributor čistících a hygienických prostředků, vybuduje v Kadani nový výrobní závod. Postupně proinvestuje 87 milionů korun a zaměstná 350 lidí, včetně šedesáti středoškoláků a vysokoškoláků. Dalších 50 pracovních míst vytvoří logistický partner společnosti Jeyes - firma Andreas Schmid, která pro ni postaví speciální skladové prostory. Celková zastavěná plocha obou budov bude 19 500 metrů čtverečních.“⁶⁵

Další zpráva pochází z www stránek společnosti S.I.R. vlastníka průmyslové zóny na Králově poli a mluví o stavbě druhého podniku firmy Donaldson u Klášterce nad Ohří: „10.10.2005/ Americká společnost Donaldson Company, Inc., přední světový dodavatel filtračních řešení, zahájila v Kadani výstavbu nového výrobního závodu. Zhruba stovka lidí by v něm do tří let měla vyrábět průmyslová filtrační zařízení a jejich součásti. V první fázi chce společnost vybudovat továrnu o výměře 12.800m². ... Maximálního rozsahu výroby by mělo být dosaženo v roce 2008. Mezi hlavní odběratele budou patřit převážně distribuční centra společnosti Donaldson na celém světě. Vedení firmy předpokládá, že až 90 % produkce půjde na export.“⁶⁶

---

⁶⁴ Zpracováno dle: Idnes , ekonomika 21.10.2005 (cit. 6.5.2007): Dostupný z WWW: <http://ekonomika.idnes.cz/ekoakcie.asp?r=ekoakcie&c=304285>

⁶⁵ CzechInvest 19.4.2006 (cit.6.5.2007): Dostupný z WWW: <http://www.czechinvest.org/britska-spolecnost-jeyes-holdings-ltd-zamestna-v-kadani-350-lidi>.

⁶⁶ S.I.R. 10.10.2005 (cit.6.5.2007): Dostupný z WWW: <http://www.sirhofman.cz/?lang=0&sekce=26>.

Poslední příspěvek pochází rovněž z idnesu a píše o investicích firmy Toyoda: „13.5.2005/ Světový producent volantů a airbagů Toyoda Gosei rozšiřuje výrobu v Klášterci nad Ohří. Japonská firma v Česku začala před třemi lety v průmyslové zóně Industrial Park Verne. V pátek otevřela v Klášterci nad Ohří svou druhou výrobní halu a slavnostně zahájila stavbu třetí, uvedl CzechInvest. ... Toyoda Gosei už dříve uvedla, že do svých závodů v Klášterci nad Ohří investuje celkem 1,7 miliardy korun a zaměstná zde nejméně 700 lidí. Již nyní jich tu pracuje 380, připomněla ČTK.“⁶⁷

To bylo několik příkladů zahraničních investic v s.o. Kadaň. Příklad společnosti Jeyes ukazuje, že příchod nových zahraničních investic se nezastavil ani v roce 2006. Nyní uvedu nejvýznamnější společnosti s podílem zahraničního kapitálu i se zeměmi jeho původu. Kromě zmíněných společností Donaldson Czech republik s.r.o (USA). a Toyoda Gosei (Japonsko), mezi zahraniční firmy patří Hunter Douglas Kadaň s.r.o. (Nizozemí), Cherry s.r.o. (Spolková republika Německo), Bos Automotive s.r.o (Spolková republika Německo) zahraniční kapitál je zastoupen rovněž u společnosti ZKL s.r.o, kterou v květnu 2003 převzala slovenská skupina HTC Holding.

---

⁶⁷ Idnes, ekonomika 13.5.2005 (cit.6.5.2007): Dostupný z WWW:
http://ekonomika.idnes.cz/ekonomika.asp?r=ekonomika&c=A050513_121900_ekonomika_maf

10. Závěr

. Snahou mé bakalářské práce bylo vytvořit komplexní socio-ekonomickou charakteristiku Kadaňska. Pokusil jsem se vystihnout nejvýznamnější trendy, v žádném případě se nejedná o vyčerpávající práci, podrobnější popsání této problematiky by vydalo na mnohem delší a obsáhlejší práci. I přesto jsou výsledky zajímavé.

Nejprve je třeba zmínit, že Kadaňsko není tak docela kontinuálním územím, i v rámci mikroregionu se často vyskytují odlišnosti, ty se neprojevují pouze v porovnání měst a venkova, ale vycházejí i z rozdílů fyzicko-geografických. Jiná situace ve zkoumaných jevech často panuje v Poohří než v Krušnohoří, příkladem může být regionalizace v oblasti trhu práce, kdy hodnoty pro POÚ Vejprty, jako zástupce horské části, jsou zcela jiné než hodnoty pro POÚ Kadaň a Klášterec. Značné rozdíly vysvítají na povrch i při porovnání sousedních nebo širších územních celků. Nejblíže se výsledkům správního obvodu většinou blíží výsledky okresu Chomutov jehož je Kadaňsko součástí, u vyšších celků odchylka roste, nejvýraznější je při porovnání s celorepublikovými výsledky, což není vzhledem ke specifickým oblastem překvapivé.

Obecně vzato má správní obvod Kadaň do budoucna velké ekonomické předpoklady. Může za to vděčit přílivu zahraničního kapitálu, usazujícího se především v průmyslových zónách v okolí Klášterce nad Ohří a Kadaně. Díky tomu neustále klesá míra nezaměstnanosti. Další výhodou mikroregionu je jeho sousedství se Spolkovou republikou Německo. V místech hraničních přechodů se kumulují ve větší míře služby, což mimo jiné podporuje přesun pracujících do třetího ekonomického sektoru. Do budoucna je možné i prohloubení spolupráce se sousedními německými územně-správními celky. Určité nedostatky regionu jsou v oblasti životního prostředí, trpícího v minulosti kromě povrchové těžby i vysokými emisemi škodlivin, ve velké míře devastujících zdejší lesy. I zde však došlo k zjevnému posunu vpřed. Elektrárny byly odsířeny, snahy o zalesnění též pokračují příznivou cestou, i když jsou občas narušeny různými přírodními úkazy, jako jsou vichřice či lesní požáry. Pokud se týče jiných turistických možností, i zde má Kadaňsko co nabízet. Nachází se zde velké množství historických památek, v podobě městských památkových rezervací, hradů a podobně. V zimě vyvstávají při dostatečné sněhové pokrývce možnosti pro milovníky zimních sportů, i když nejvýznamnější krušnohorská střediska na Klínovci a Božím Daru již patří do Karlovarského kraje.

11. Summary

This bachelor thesis deals with socio-economic characteristic of microregion Kadaňsko. The main centres of the area are Kodaň and Klášterec.

The microregion is considerably differentiated by physical-geographic conditions. Therefore, I divide the region into two parts: lowlands and highlands. The characteristics of both parts are often different. These differences can be similarly found in neighbouring and higher territorial-administrative units.

12. Literatura a zdroje

Literatura:

Binterová ,Z.: Od Vejprt po Měděnec. Chomutov 1999.

Demek, J. a kol.: ZEMĚPISNÝ LEXIKON ČESK0 SOCIALISTICK0 REPUBLIKY- HORY A NÍŽINY. Academia, Praha 1987.

Historie a současnost podnikání na Chomutovska, Kadaňsku a Vejprtsku. Žehušice 2003

Kol. autorů: Paměť měst. Městské památkové rezervace v Českých zemích. Praha 1975

Kuča,K.: Města a městečka v Čechách na Moravě a ve Slezsku. 2sv. Praha 1997

Quitt,E.: Klimatické oblasti ČR. Brno 1971

Retrospektivní lexikon obcí ČSSR 1850-1970. Praha 1978.

Odkazy:

Český statistický úřad:

<http://www.czso.cz/lexikon/mos.nsf/okresy/CZ0422>

http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/chomutov_1867_2001

http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/mapy_so

http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/pocty obyvatel domu a vymera uzemi v letech 1869_2001 ze scitani lidu domu a bytu .

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/oby_cr

<http://www.czso.cz/slodb/slodb.nsf/i/home>

<http://www.czso.cz/kraje/ul/publikace/orp/start.htm>

Stránky ministerstva vnitra ČR

<http://www.mvcr.cz/sbirka/2002/sb114-02.pdf>

http://www.mvcr.cz/odbor/moderniz/vs_vcr.pdf

Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí ČR:

<http://portal.mpsv.cz/sz>

Stránky Ministerstva spravedlnosti ČR:

<http://www.justice.cz/or/>

Stránky HBI:

<http://www.hbi.cz/myHBI.php?Lang=cs>

Stránky Idnes:

<http://ekonomika.idnes.cz/ekoakcie.asp?r=ekoakcie&c=304285>

http://ekonomika.idnes.cz/ekonomika.asp?r=ekonomika&c=A050513_121900_ekonomika_maf

Další stránky:

www.hornictvi.info

www.zanikleobce.cz

<http://www.mujweb.cz/www/obce/?X>

<http://www.czechinvest.org/britska-spolecnost-jeyes-holdings-ltd-zamestna-v-kadani-350-lidi>

<http://www.sirhofman.cz/?lang=0&sekce=26>

Ostatní zdroje dat:

Tabulky OB1 a OB2 ke sčítání lidu 1991 pro příslušné obce.

Tab. Pohyb obyvatel okresu Chomutov 2005.

Giso prostorová analýza 2006, Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Průmyslové provozovny 1989, ČSU 1990.

Přílohy

Příloha 1: Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích správního obvodu Kadaň (v souladu s metodologií popsanou na str. 19)

obec	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1960	1970	1980	1991	2001
Domašín	1270	1320	1276	1268	1299	1217	1107	211	235	224	185	120	153
Chbany	740	755	780	748	717	837	819	384	286	422	633	583	599
Kadaň	6741	8708	9300	10253	11445	11192	11765	7065	9166	15200	18614	17796	17579
Kláštepec nad Ohří	3920	4066	4306	4608	5104	4623	5319	3809	4955	9173	13255	16213	15757
Kovářská	2942	3467	3944	4159	4443	3998	4297	2122	1636	1343	1614	1425	1401
Kryštofovy Hamry	598	762	778	832	882	702	811	136	119	91	129	88	89
Libědice	818	955	999	932	986	988	904	394	409	326	255	209	206
Loučná pod Klínovcem	1981	2108	2224	2419	2483	2230	2583	1079	599	209	73	23	68
Mašťov	1775	1867	1744	1484	1419	1428	1405	1164	531	621	594	689	688
Měděnec	2301	2575	2594	2601	2632	2312	2450	442	316	254	282	170	155
Okounov	902	944	938	953	928	980	1008	461	479	415	335	228	262
Perštejn	1692	1997	1994	1829	2073	2206	2443	567	1374	1105	1009	933	1021
Pětipsy	1074	1283	1143	1087	994	1042	1033	567	576	458	212	180	191
Račetice	253	311	272	260	238	280	322	173	129	169	154	225	236
Radonice	1140	1423	1423	1264	1299	1350	1275	803	765	753	1278	1110	1144
Rokle	644	624	590	667	640	654	653	411	365	252	220	172	216
Vejprty	6052	7080	9041	10695	12653	11018	12577	4674	4643	3643	3897	3320	3336
Veliká Ves	1749	1796	1744	1656	1568	1613	1458	520	528	460	397	274	268
Vilémov	916	1136	1236	1135	1030	1204	1054	656	724	621	726	617	590
	37508	43177	46326	48850	52833	49874	53283	25638	27835	35739	45842	46366	45960

Příloha 2: Národnostní struktura obcí správního obvodu Kadaň

	Obyvatelstvo celkem	v tom národnost								
		česká	moravská	slezská	slovenská	romská	polská	německá	ostatní	nezjištěná
Domašín	153	135	-	-	7	-	-	7	1	3
Chbany	599	511	3	-	50	3	1	22	8	1
Kadaň	17 579	15 939	24	-	759	23	58	249	280	247
Kláštepec nad Ohří	15 757	14 512	23	1	561	32	28	192	197	211
Kovářská	1 401	1 166	4	-	34	-	4	131	14	48
Kryštofovy Hamry	89	63	1	-	2	-	-	17	2	4
Libědice	206	199	-	-	4	-	-	1	2	-
Loučná	68	49	-	-	-	-	-	1	1	17
Maš'ov	688	621	1	-	35	-	3	10	10	8
Měděnec	155	103	1	-	1	-	-	39	1	10
Okounov	262	246	1	-	6	-	-	2	7	-
Perštejn	1 021	943	1	-	21	-	2	39	10	5
Pětipsy	191	158	-	-	2	18	-	12	-	1
Račetice	236	225	-	-	9	-	-	1	-	1
Radonice	1 144	1 013	1	-	63	-	1	40	9	17
Rokle	216	195	-	-	16	-	-	1	3	1
Vejprty	3 336	2 545	7	1	162	57	12	376	91	85
Veliká Ves	268	226	-	-	12	2	3	11	3	11
Vilémov	590	539	-	-	28	-	2	12	5	4
Domašín	150	135	-	-	7	-	-	7	1	150
Chbany	598	511	3	-	50	3	1	22	8	598
Kadaň	17332	15 939	24	-	759	23	58	249	280	17 332
Kláštepec nad Ohří	15546	14 512	23	1	561	32	28	192	197	15 546
Kovářská	1353	1 166	4	-	34	-	4	131	14	1 353
Kryštofovy Hamry	85	63	1	-	2	-	-	17	2	85
Libědice	206	199	-	-	4	-	-	1	2	206
Loučná	51	49	-	-	-	-	-	1	1	51
Maš'ov	680	621	1	-	35	-	3	10	10	680
Měděnec	145	103	1	-	1	-	-	39	1	145
Okounov	262	246	1	-	6	-	-	2	7	262
Perštejn	1016	943	1	-	21	-	2	39	10	1 016
Pětipsy	190	158	-	-	2	18	-	12	-	190
Račetice	235	225	-	-	9	-	-	1	-	235
Radonice	1127	1 013	1	-	63	-	1	40	9	1 127
Rokle	215	195	-	-	16	-	-	1	3	215
Vejprty	3251	2 545	7	1	162	57	12	376	91	3 251
Veliká Ves	257	226	-	-	12	2	3	11	3	257
Vilémov	586	539	-	-	28	-	2	12	5	586
	43285	39 388	67	2	1 772	135	114	1 163	644	

**Příloha 3 : Národnostní struktura obyvatelstva v jednotlivých obcích
správního obvodu Kadaň**

	Obyvatelstvo celkem	v tom								Poměr věřící/nevěřící	
		věřící	z toho						bez vyznání		nezjištěno
			Církev římskokatolická	Církev československá husitská	Českobratrská církev evangelická	Pravoslavná církev v českých zemích	Náboženská společnost Svědkové Jehovovi	nespecifikováno			
Domašín	153	28	23	-	-	3	1	1	114	11	19,7/80,3
Chbany	599	121	113	-	3	3	-	2	460	18	20,8/79,2
Kadaň	17 579	3 025	2 364	111	84	84	62	320	13 537	1 017	18,3/81,7
Kláštepec nad Ohří	15 757	2 157	1 701	63	88	56	51	198	12 823	777	14,4/85,6
Kovářská	1 401	270	247	8	6	-	1	8	1 019	112	20,9/79,1
Kryštofovy Hamry	89	18	16	-	-	-	-	2	66	5	21,4/78,6
Libědice	206	29	19	-	-	6	-	4	175	2	14,2/85,8
Loučná	68	10	7	-	2	-	-	1	40	18	20/80
Maštov	688	150	124	3	3	11	-	9	511	27	22,7/77,3
Měděnec	155	35	33	1	-	-	-	1	109	11	24,3/75,7
Okounov	262	41	31	-	-	-	4	6	219	2	15,8/84,2
Perštejn	1 021	139	104	14	5	3	-	13	823	59	14,4/85,6
Pětipsy	191	40	38	2	-	-	-	0	149	2	21,1/78,9
Račetice	236	57	49	3	3	2	-	0	174	5	24,7/75,3
Radonice	1 144	226	201	3	4	3	-	15	837	81	21,3/78,7
Rokle	216	38	30	-	3	3	-	2	164	14	18,8/81,2
Vejprty	3 336	796	710	13	21	5	2	45	2 157	383	27/73
Veliká Ves	268	63	52	-	2	1	-	8	171	34	26,9/73,1
Vilémov	590	112	89	6	8	6	-	3	443	35	20,2/79,8
celkem abs. Čísła	41 346	7 355	5 951	227	232	186	121	638	991	2 613	
z toho (%)	bez vyznání 82	věřících 18									
		z toho (%)	81	3,1	3,1	2,5	1,6	8,7			

**Příloha 4: Struktura zaměstnanosti ve správní obvodu Kadaň
podle ekonomických sektorů**

Kategorie:

průmyslově-obslužná = v sekundéru i terciéru pracuje více než 20% zaměstnanců S>T

polyfunkční= ve všech třech sektorech pracuje více než 20% zaměstnanců

obslužně-průmyslová =v sekundéru i terciéru pracuje více než 20% zaměstnanců T>S

obslužná=více než 20% pracovníků pouze v terciéru

	primér (%)	sekundér (%)	terciér (%)	
Domašín	25,5	38,2	36,4	polyfunkční
Chbany	40,5	37,2	22,3	polyfunkční
Kadaň	2,6	58,7	38,7	průmyslově-obslužná
Kláštorec	4,8	59,3	35,8	průmyslově-obslužná
Kovářská	10,4	51,6	38,0	průmyslově-obslužná
Kryštofky	11,4	31,4	57,1	obslužně průmyslová
Libědice	26,0	14,0	60,0	obslužně-agrární
Loučná	0,0	3,5	96,5	obslužná
Mašťov	7,2	32,3	60,5	obslužně průmyslová
Měděnec	16,0	40,0	44,0	obslužně průmyslová
Okounov	6,7	61,3	32,0	průmyslově-obslužná
Perštejn	8,7	48,6	42,8	průmyslově-obslužná
Pětipsy	22,0	40,0	38,0	polyfunkční
Račetice	42,5	47,5	10,0	průmyslově-agrární
Radonice	10,8	63,9	25,3	průmyslově-obslužná
Rokle	30,4	58,2	11,4	průmyslově-agrární
Vejpty	2,5	42,7	54,9	obslužně průmyslová
Veliká Ves	36,7	32,7	30,6	polyfunkční
Vilémov	13,9	52,4	33,7	průmyslově-obslužná